www.svobodanews.com
LIBRARY OF CONGRESS WASHINGTON D.C.

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 38. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЛЮТОГО 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 25, 1957 No. 38. VOL. LXIV.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗАМИ МІЖНАРОДНОГО КОМУНІЗМУ

П'ЯТНАДЦЯТИРІЧЧЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ" ВІДЗНАЧИВ ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ОКРЕМИМ ЗВЕРНЕННЯМ, ПЕРЕДАВАНИМ 43 МОВАМИ ЧЕРЕЗ 78 СТАНЦІЙ

Вашингтон. — В понеділок дня 25 лютого ц. р. през. Айзенгавер — відзначаючи 15-річчя існування „Голосу Америки" — виступив із спеціяльним зверненням до народів світу, присвяченим цій річниці, в якому з'ясував конечність боротьби із міжнародним комунізмом, безоглядним і рішучим ворогом свободи народів і людей. Звернення Президента було передаване через 78 радіостацій „Голосу Америки" 43 різними мовами. З'ясовуючи у своєму зверненні завдання і цілі закордонної політики ЗДА, през. Айзенгавер заявив, що Америка піддержувала і буде піддержувати незалежницькі змагання окремих народів, як теж і підтримувати змагання тих народів, що здобувши свободу, хочуть закріпити свою державність і добробут. Існуючі між новоствореними незалежними державами розбіжності і суперечки мусять бути — підкреслив Президент — полагоджувані на базі принципів і напрямних діяльности Об'єднаних Націй. Головну увагу у своєму зверненні присвятив Айзенгавер намаганням міжнародного комунізму встановити у світі систему міжнародної контролі і підпорядкованости. В цьому своєму намаганні міжнародний комунізм змагає всіма силами до знищення світу свободи і справедливости, побудованого на принципах самовизначення і людської гідности і тому теж він є безоглядним ворогом кожного націоналізму. Міжнародний комунізм — за словами Айзенгавера — розвинув і випрацював широку програму цілковитого знищення релігії, форм правління, установ і традицій християнського, буддійського, ісламського і жидівського світів і взагалі кожного світу релігії і культури. На протязі останніх десятиріч міжнародний комунізм проковтував одну націю за другою. Вони втрачали свою свободу. Їх релігію потоптувано. Їх господарство підпорядковано совєтській економіці. Якщо ж поневолювані комунізмом нації пробували зберігати живими свої традиції свободи, то їх безоглядно — як на Мадярщині — ліквідовано, розстрілюючи тисячі людей. Закінчив свою промову Айзенгавир запевненням, що З'єдинені Держави ніколи не забудуть народів, які опинилися під тиранією міжнародного комунізму, зберігатимуть традиції дружніх взаємин із ними і супроводитимуть якнайкращими побажаннями їхні змагання до свободи і незалежности.

Голіфілд називає стан протилетунської оборони „трагічним"

Вашингтон. — Голова Підкомісії Військових Операцій в Палаті Репрезентантів демократичний конгресмен Чет Голіфілд заявив, що теперішній стан протилетунської оборони в ЗДА є „трагічний", і згинув би один мільйон людей, якби так війна вже тепер вибухла. Він сказав, що немає тепер такої цивільної оборони, яка могла б сказати народові, що робити на випадок нещастя. Голіфілд виступав на телевізії „Амерікен Брод Кестінґ Компані" разом із адміністратором Цивільної Оборони Велом Пітерсоном. Пітерсон твердив, що ніколи й ніхто не зможе бути так приготований, щоб був запевнений проти ворожого летунського налету. Але на думку Пітерсона ЗДА є добре приготовані на те, що треба робити після атомової атаки на цю країну.

Меґілл пропонує зменшити бюджет на $5 більйонів

Ню Йорк. — Колишній підсекретар скарбу теперішній голова Податкової Фундації Розвелл Меґілл заявив, що Конгрес повинен зменшити запропонований бюджет на 1958 рік на 5 більйонів долярів і заощаджені тим способом гроші призначити на зменшення федерального заборгування та на зменшення податків. Він сказав, що бюджет на 1958 рік повинен виносити стільки саме, скільки становитимуть видатки в цьому 1957 р. (коло 68,900,000,000 долярів), а тоді залишилася б надвишка в сумі 4,700,000,000 долярів, бо прибутки передбачені в висоті 73,600,000,000 долярів. Цю надвишку треба б ужити на зменшення федерального заборгування і на зменшення деяких податків. (Податкова Фундація — це є приватна неприбуткова організація, яка досліджує видатки федерального уряду та оподаткування громадянства).

В АМЕРИЦІ

● **У Вестоні, Мо.,** згоріла гуральня, яка існувала сто років. Всі робітники й службовці встигли втекти з будинку гуральні після того, як вибухла пожежа.

● **Президент Колумбії** Густаво Рохас обговорював із венесуельським президентом Маркосом Перезом Хіменесом плян спільної боротьби проти малярії, недуг ротової ямини та ніг у рогатої худоби і справу взаємних відвідин у травні і липні цього року.

● **Голова Польського Американського Конґресу** Чарлз Дж. Розмарек закликає американський Конґрес виразно відмежовувати теперішній польський уряд у Варшаві від польського народу, бо „кожний народ, який старається звільнитися з-під московської контролі, заслуговує на американську допомогу".

● **Вісім некомуністичних** обсерваторів, які були допущені на з'їзд Комуністичної Партії в Ню Йорку, заявили, що цей з'їзд проведено демократичним способом, але відмовилися заявити, чи ця партія дійсно є незалежною від Москви, як про це вона твердить.

● **Демократичний конгресмен** Френк Челф вніс законопроєкт, згідно з яким впродовж найближчих п'ятьох років усі публічні школи в клясах від 6-ої до 12-ої мали б розділяти хлопців та дівчат і навчати їх окремо. Він вважає, що така зміна сприятиме об'єднанню шкіл для білих і кольорових учнів.

● **Президент Айзенгавер** дав право різним конґресовим комісіям розглядати податкові заяви за роки 1945—1956. Це робить Президент кожного року, але цього року це потрібне, зокрема, для того, щоб перевірити заяви асистента секретаря оборони Роберта Т. Росса, який мусів зрезиґнувати через те, що його дружина була власницею фабрики, яка діставала федеральні замовлення.

● **Власник ветеринарного** шпиталю в Винневуді, Па., д-р Вільям С. Ґренні сказав, що міські собаки також хворіють на болячки шлунка, бо й вони живуть в вічному страху перед автами, їдять часом нездорові харчі і не живуть в дружбі з іншими собаками. Собаки не мають тепер того спокійного життя, про яке співається в давній пісні „Олд доґ трей".

ПОМЕР ГЕТЬМАНИЧ ДАНИЛО СКОРОПАДСЬКИЙ

Дня 22 лютого помер несподівано у Лондоні репрезентант і керівник організованого гетьманського руху Гетьманич Данило Скоропадський, син сл. п. Гетьмана Павла Скоропадського і Олександри. Народжений 14 лютого 1904 р. в Гадячі, гетьманич Данило вчився в юнацьких роках у київській гімназії і потому, після еміґрації в Західню Европу, у Швайцарії, де закінчив середні школи. Інженерні студії здобував у Берліні і, закінчивши їх, відбував практику у різних фабриках Круппа і Сіменса. Відбувши недовго перед другою світовою війною подорож по З'єдинених Державах і Канаді, до Німеччини вже не вернувся, але в 1938 р. переїхав на постійне перебування до Великої Британії, де працював у різних індустрійних підприємствах, востаннє, вже під кінець другої світової війни, у фабриках відомого українського підприємця і винахідника В. Джуса. Вже з 1938 був проголошений наслідником гетьманського діла і гетьманського руху і в 1948 р. гетьманова Олександра Скоропадська, яка від смерти гетьмана Павла Скоропадського (в квітні 1945 р.) виконувала обов'язки репрезентанта гетьманського руху, передала йому всі права на керівництво гетьманським рухом й евентуальні права на наслідного Гетьмана. Перебуваючи у Великій Британії, Покійний Гетьманич Данило разом з відомим українським діячем Іваном Коростовцем видавав окремий журнал англійською мовою для інформування англомовного світу, зокрема міністерств закордонних справ і західніх політиків про українську справу і співпрацював тісно з заснованою теж за його ініціятивою Шкотською Лігою для визволення Европи, очолюваною британським політиком М. Стюартом і віце-адміралом британської фльоти Кінґстоном. Працював активно як публіцист, поміщуючи низку статтей в англомовній й українській пресі про важливість і значення України, як незалежної держави. До кінця свого життя був почесним головою Союзу Українців у Великій Британії, переобираний на це становище кожного року. Залишив три сестри: Марію, графиню де Монтрезор, дружину графа де Монтрезора, вбитого большевиками 1939 році на Волині, Єлисавету, яка була активною співробітницею і секретаркою сл. п. Гетьмана Павла Скоропадського та Олену, яка, вийшовши заміж за швайцарського громадянина, зрекляся ев. прав до гетьманського наслідства. Покійний Гетьманич Данило Скоропадський був неодружений. До кінця життя залишався громадянином Української Держави, не приймаючи громадянства ні Вел. Британії, ні ЗДА, хоч мав для цього всі можливості. Ставився прихильно до всіх спроб української внутрішньої політичної консолідації й особисто підтримував заходи для її зреалізування. Був людиною великої індивідуальности і користувався пошаною й авторитетом не тільки серед прихильників і членів гетьманського руху, але теж і в інших українських політичних середовищах і серед широкого громадянства.

Сл. п. Гетьманич Данило Скоропадський

Заповідають кінець комунізму

Вінтер Парк, Флорида. — Південнокорейський амбасадор до З'єдинених Держав Америки д-р Ю. Чан Янґ і голова Мадярської Крайової Ради о. монсіньйор Беля Варґа промовляли на форумі Роллінс каледжу і заявили, що, на їх думку, комунізм находиться перед своїм упадком. „Кінець комунізму є неминучий, бо він сам сіє зерна свого знищення", — казав амбасадор Янґ. А о. Варґа твердив, що „відданий своїй справі зрив студентів в Будапешті перейде до історії, бо він виявив повний упадок комуністичної виховної системи".

Борис Моррос свідчитиме в справі шпигунської трійки

Ню Йорк. — Федеральний суддя Ґреґорі Ф. Нунан виявив, що урядовим свідком проти шпигунської трійки Джекоба Албама, Джека і Мири Собелів буде кіновий продуцент і музик Борис Моррос. Він є натуралізованим американським громадянином, який кілька років жив закордоном. Прокуратор Томас Б. Гількріст ствердив, що Моррос — це та особа, про яку говориться в акті оскарження, і яка стрічалася з Собелем в Ню Йорку, Парижі, Цюриху і Відні та діставав від нього таємничі документи, які треба було передавати до Москви. Тепер Моррос буде єдиним урядовим свідком, який свідчитиме проти тієї шпигунської трійки, яка заявляє в суді, що вона ні в чому не є винна. Прокуратор Пол Вілльямс відмовився виявити, чи Моррос був контраґентом і не хотів сказати, яку ролю він відограв в цій шпигунській афері.

Метрополітальна група молоді плянує імпрези

Ню Йорк. — Минулого четверга, 21-го лютого, тут у приміщенні Народного Дому відбулись наради представників народженої в Америці групи молоді метрополітальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі. Предметом нарад, в яких взяли участь відомі із своєї культурної активности серед тієї молоді пп. Оля Дмитрів, Мелянія Мілянович, п-ні Прончик, п. Степан Марусевич, відомий диригент хору тієї молоді, були можливості відновлення цирокої і репрезентативної імпрезової активности метрополітальної групи молоді, що має на своєму конті відомі до 1950-го року культурні фестивалі „Гомін України". У висліді цих вступних нарад рішено дати вступну культурну імпрезу в дні 26-го травня ц. р., знову організуючи навколо неї ту нашу ґенерацію та приготовляючи її до великої репрезентативної імпрези, що мала б відзначити 40-ліття проголошення Української Державної Незалежности в січні наступного року. Імпреза 26-го травня мала б включати теж Ніщинського „Вечерниці".

● **Королева Єлисавета** і її чоловік князь Единбурзький вернулись в четвер минулого тижня до Лондону з подорожі до Портуґалії. Князь Единбурзький був поза Англією останніх 5 місяців. На летовищі їх зустріли, між іншими, двоє їхніх дітей, Чарлз і Анна. Королева з чоловіком і дітьми їхали відкритим автом, ентузіястично привітані масами народу.

В УКРАЇНІ ВІДЧУВАЄТЬСЯ СИЛЬНУ ТЕЧІЮ НАЦІОНАЛІЗМУ — ТВЕРДИТЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОФЕСОР

Відомий американський тижневик „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у найновішому виданні на 1-го березня надрукував довший репортаж Воррена Нуттера, професора економіки на Вірджінському університеті, на тему: „Слабість Росії". Цей репортаж, базований на власних спостереженнях автора під час його відвідин в різних частинах Совєтського Союзу, редакція журналу відмітила окремо ще й тим, що зробила його моттом того числа, звертаючи на нього увагу вже великим заголовком на обкладинці: „Правдива історія слабости Росії". В цілому репортажі багато згадок про Україну, а в одному місці, при описі Києва, м. ін. написано: „Відчувається сильну течію націоналізму; очевидно, що існує велика шанобливість до української культури, як це виявляється характером музеїв та гордістю, з якою показується відвідувачам українське мистецтво, архітектуру та ремесло. Модерні українські будови зберігають характеристичну архітектуру і декоративність: колосся збіжжя, стручки кукурудзи і подібне. Насувається думка, чи відносна заможність Києва не є результатом спеціяльного відношення, призначеного на послаблення українського націоналізму".

Король Савд інформує арабських володарів про політику Америки

Каїро. — У першому дні з'їзду чотирьох голов арабських держав в столиці Єгипту савді-арабський король Савд інформував членів конференції про те, що він дізнався в своїх розмовах у Вашингтоні про нову американську закордонну політику. За пресовими інформаціями, він мав твердити, що в американській політиці настав зворот від односторонного підтримування Ізраїлю в напрямку до справедливого й об'єктивного розглядання всіх проблем Середнього Сходу. У цій конференції в Каїро беруть участь президент Єгипту Гамаль Абдель Нассер, савді-арабський король Савд, король Йорданії Гуссейн і президент Сирії — Шукрі аль-Куватлі — з своїми прем'єрами чи пак міністрами закордонних справ і найближчими дорадниками. У висліді нарад в першому дні буцім-то вирішено, що названі арабські держави не будуть заявлятись офіційно про т. зв. „доктрину Айзенгавера", поки вона не буде затверджена американським Конґресом. Король Савд мав підкреслювати що ЗДА, допомагаючи арабським країнам, не домагається військово-політичного союзу з ними та не противляться невтральності арабів коби тільки ту невтральність не використовували Совєти для встановлювання своїх впливів.

Совєти хотіли б санкцій проти Ізраїлю

Москва. — Московська „Правда" оприлюднила статтю, яку вважають півофіційною заявою совєтського уряду про його становище до справи конфлікту між ОН та Ізраїлем на тлі відмови цього останнього евакувати решту єгипетської території. У тій статті Совєти заявились недвозначно й виразно за застосуванням санкцій проти Ізраїлю. Зрештою, „Правда" використала нагоду, щоб знову накинутись на американську політику на Середньому Сході, називаючи її „дволичною": мовляв, З'єдинені Держави хочуть „перейняти наслідство" після Англії і Франції і тому ніби осуджують Ізраїль за непослух Об'єднаним Націям, але водночас підтримують його фінансово і політично та морально, чим шкодять арабському світові. Ця стаття „Правди", за західніми коментарями, цікава тим, що появились вістки, наче б Совєти бажали собі, щоб Ген. Асамблея взагалі не голосувала над санкціями проти Ізраїлю, бо це, мовляв, компетенція Ради Безпеки. Те совєтське становище мотивоване острахом Москви, що так само Генеральна Асамблея, обійшовши Раду Безпеки, де СССР має право вета, може колись прийняти постанову про санкції проти Совєтського Союзу. На Раді Безпеки санкції проти Ізраїлю не перейшли б, бо там Англія і Франція напевне заклали б своє „вето".

Реформи ген. Франка приготовляють привернення монархії в Еспанії

Мадрид. — Голова еспанської держави ген. Франсіско Франко оприлюднив новий список свого уряду. Він „відмолодив" його особовий склад та надав у ньому становище міністра внутрішніх справ монархістові, генералові Камільо Веґа, а також міністрами армії, морської фльоти й летунства призначив двох генералів й одного адмірала з монархістичними симпатіями. Міністром закордонних справ став член урядової фалянґи — Фернандо Марія Уастелля, дотеперішній еспанський амбасадор при Ватикані. У зв'язку з цими змінами ген. Франко проголосив документ на 26 сторінок друку з заповіддю дальших реформ. Найважнішою з них має стати призначення прем'єра уряду: до цього часу сам ген. Франко виконував функції авторитарного голови держави і уряду. Цю заповідь щодо привернення в Еспанії установи прем'єра вважають одною з дальших познак підготови до повороту Еспанії до монархістичного устрою.

До Лондону прибув новий амбасадор ЗДА

Лондон. — В неділю 24 ц. м. прибув до столиці Англії новий американський амбасадор на місце Вінтропа Олдрича, який відійшов на власне бажання з уваги на свій пізній вік. Новим амбасадором став Джан Гей Вітні, фінансіст, дуже багата людина. Прибувши на летовище в Лондоні разом із своєю дружиною, новий амбасадор пригадав, що він сам був двічі в своєму житті тісно зв'язаний з територією Англії і її життям: як студент університету в Оксфорді і як старшина під час другої світової війни. Він висловив тверде переконання, що взаємини між Англією і Америкою будуть завжди якнайкращі та що „діла, а не слова докажуть знову наш спільний інтерес". За коментарями преси, новий амбасадор ЗДА матиме дуже складну і важку місію відбудувати на терені Англії захитане довір'я до американської закордонної політики. Тепер знову американська середньо-східня політика опинилась під одностайним обстрілом однаково консервативних, як і соціялістичних часописів у зв'язку з становищем през. Айзенгавера до проблеми вірности Об'єднаним Націям та конечности „натиску" на Ізраїль.

ЗДА ТАВРУЮТЬ НАКЛЕПНИЦЬКУ ТАКТИКУ СОВЄТІВ

Об'єднані Нації. — „Треба дивуватися, як можна з одвертим обличчям приходити з такими речами" — заявив сенатор Вільям Новленд, як репрезентант ЗДА на спеціяльній політичній комісії Об'єднаних Націй у дебаті над совєтською скаргою проти З'єдинених Держав з приводу здогадної американської „підривної роботи" у східньо - европейських країнах. Совєтський представник Василій Кузнєцов мотивував у довгій промові ту большевицьку скаргу, закидаючи Америці, що вона своїми діями у відношенні до „миролюбних" „народно - демократичних" держав порушує чартер Об'єднаних Націй та американсько - совєтський договір з 1933 року. Кузнєцов твердив, що „підривна діяльність" є „нерозривною частиною американської закордонної політики" яка змагає до „встановлення панування американських монополій над світом". Америка, мовляв, видає „більйони долярів" для підвалення і скинення комуністичних урядів. „З ініціятиви і за гроші американського уряду існували й постають нові численні організації шпигунів і саботажників, вишколювані однаково в Америці, як в европейських країнах", твердив Кузнєцов. Він вичисляв усі такі, на його думку, „підривні" організації, що займаються підбурюванням проти комуністів, саботажами і шпигунством на терені „народних демократій". До тих організацій він враховував Центральну Розвідну Аґенцію, організацію Вільної Европи, Американський Комітет для визволення від большевизму, Громадянський Комітет для закордонних взаємин і багато інших. В Америці й Західній Німеччині, мовляв, вишколюється „спеціяльні банди саботажників і терористів", що їх, між іншим, перекинено до Мадярщини на поміч тамошнім „контрреволюціонерам". Зокрема Кузнєцов накидався на організацію Вільної Европи і її радіовисильню. Представники сателітних ЧСР і Болгарії підтримували у своїх промовах свого совєтського зверхника та пригадати йому, що він ще „забув" назвати „Голос Америки", як „також підривну організацію". — Сенатор Новленд у своїй відповіді звернув увагу, що очорнювання Америки — це відома закордонно-політична тактика Москви, яка має на цілі відвернути увагу світу від власних злочинів. Сен. Новленд пригадав, що совєтський уряд використовує підпорядковані йому комуністичні партії в усьому світі для підривання державного ладу і суспільного порядку в усіх вільних країнах. — СССР виступає раз-у-раз на терені Об'єднаних Націй з подібними наклепами проти ЗДА. Так було в 1951 і 1953 рр. В обох тих випадках над совєтським внесенням, щоб „осудити" Америку за речі, що їх закидають большевики, голосували тільки самі комуністи. Не зважаючи на ту компромітацію, Москва продовжує ту тактику, щоб — як сказав про це сен. Новленд — відвертати увагу світу від власної ганебної роботи. Ця справа є тепер останньою на денному порядку політичної комісії ОН. Наради продовжуються.

Москва продовжує заходи щодо нового Комінформу

Варшава. — За твердженням варшавського кореспондента „НИТаймс-у" Сиднея Ґрузона — продовжуються заходи Москви, щоб в якійсь формі покликати до життя новий Комінформ, себто центральну комуністичну організацію, яка була б керівним і диспозиційним центром для всіх комуністичних партій в різних країнах. Москві було і є зручніше діяти не безпосередньо, як такий керівний орґан, а посередньо, через підлеглий їй і слухняний їй орґан, стаціонований в одній із сателітних комуністичних країн. Польська, італійська і китайська комуністичні партії спротивились відновленню Комінформу. Проте офіційний орган чеської комуністичної партії далі дискутує ту можливість — очевидячки за інспірацією з Москви. Він висловлюється за „періодичні міжпартійні консультації" та спільний партійний пресовий орган. В користь центральної організації всіх комуністичних партій промовляє — за чеським часописом — координування політики всіх комуністичних партій, щоб „імперіялісти" знали, що не вільно зважуватись на такі „авантури", як це сталося на Мадярщині. Але навіть чеські комуністи признають, що „одностайна міжнародна організація, яка приймала б рішення, обов'язуючі для всіх комуністичних партій у світі, була б в нинішніх обставинах несприйнятлива".

У СВІТІ

● **У Південній Кореї** великий американський транспортовий літак, який віз 159 вояків, упав в ріку, про чому 5 осіб згинуло, а доля 20-ох ще не відома. Катастрофа сталася через кілька хвилин після того, як літак піднявся з летовища біля столиці Південної Кореї, Сеулу, щоб летіти до Японії. Повідомивши через радіо, що один з моторів перестав працювати, пілот, мабуть утратив панування над літаком.

● **Прем'єр Ливану,** Самі ес-Сольґ, заявив, що його уряд вживає заходів, щоб єгипетський президент Нассер міг зустрітися з президентом Айзенгавером. Ливанський міністер закордонних справ Малік буцімто виступав як посередник у справі запрошення до Вашинґтону савді-арабського короля Савда. Відвідини короля Савда, як відомо, закінчились поважним успіхом. Приїзд до ЗДА Нассера сумнівний — пишуть американські газети, — бо американська публічна опінія відноситься до нього неґативно за запроваджений ним диктаторський режим і за ведену єгипетським урядом просовєтську політику.

● **В Атенах, Сальоніках** і в інших грецьких містах студенти демонстрували у зв'язку з відкиненням на Об'єднаних Націях скарги грецького уряду проти Англії в справі Кипру. Поліція не допустила демонстрантів до англійської й американської амбасад в Атенах.

● **Федеральна Рада у Швайцарії** схвалила додаток до конституції, згідно з яким жінкам надається право голосувати і займати державні становища. Швайцарські виборці — виключно чоловіки — висловляться про цей додаток у всенародному голосуванні наступного року. Швайцарія — єдина держава в Европі, де жінки не мають ще права голосу.

● **В Індонезії** політичний світ схвильований проєктом президента Сукарна створити з представників усіх партій, поруч із діловим урядом, надрядну державну раду, яка визначала б урядові загальні напрямні політики. Таким чином комуністична партія, четверта в Індонезії щодо величини, до цього часу виключена від участи в уряді, відразу набула б поважного значення і впливу на всі державні справи. Проти цього виявилась велика опозиція.

● **До Західнього Берліну** прибув із Москви по дорозі до ЗДА американський амбасадор в СССР Чарлз Болен. Він заперечив поголоскам, начебто вже не вернеться на це становище і, на доказ цього вказав за своїх двоїх дітей, які залишились в Москві. На інші запити журналістів Чарлз Болен відмовився відповісти, заявивши, що „це місто має погану славу". Цим натякнув він на пресове інтервю, яке мав у Західньому Берліні його попередник, Джордж Кеннан: большевики причепились тоді до слів Кеннана і не впустили його назад, проголосивши „небажаною особою".

СВОБОДА SVOBODA
українська щоденна UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОЛЛЕ У ВАШИНҐТОНІ

Пишучи про приїзд французького прем'єра Гю Молле і міністра закордонних справ Християна Піно з офіційною візитою до Вашинґтону, „Н.И.Таймс" зазначив, що „це — правдива присмність бачити їх на американській землі". Це твердження тим цікавіше, що чейже Гю Молле був прем'єром Франції у той самий час, коли в Англії на чолі уряду стояв Антоні Іден: президент Айзенгавер, усупереч стараням англійської дипломатії, не захотів запросити Ідена до Вашинґтону, коли Іден виїхав був на лікування на Бермуди вже після відкликання англійських збройних сил з єгипетських вод і суходолу, — але внедовзі потім запросив Молле. І хоч тим часом заповіджено вже також зустріч на Бермудах президента Айзенгавера з наступником Ідена, англійським прем'єром Геральдом Мекміллаком, все ж оту англо-американську маніфестацію замирення попереджає французько-американська, саме тепер у Вашинґтоні і Ню Йорку.

Ця різниця у відношенні З'єдинених Держав до Англії і Франції зовсім природна: вона передусім випливає з історії цієї країни. З'єдинені Держави народились з війни проти Англії, і тоді, коли Англія була ворогом, Франція була приятелем. Правда, двопартійну парляментарну систему прийняла Америка за прикладом Англії, але американська демократія формувалась під величезним впливом французької революції, її гасел та її борців за свободу не тільки французької людини, а людини, як поняття. У другій половині першої і другої світових воєн З'єдинені Держави боролись пліч-о-пліч з Англією і Францією. Але бойові дії в обох війнах велися на французькій території. Концентрація збройних сил ЗДА перед створенням західнього фронту американським висадом відбувалась у Північній Африці, тоді під французькою адміністрацією. І хоч поміж З'єдиненими Державами і Англією існує той найсильніший зв'язок, яким є спільна мова, проте у відношенні до Франції було і є в американців найтепліше почування. Французька мова в Америці, французьке мистецтво в американських музеях і ґалеріях, французька література по бібліотеках і книгарнях, французька преса у часописних кіосках, французька мода у домах жіночої конфекції, французькі парфуми, французькі вина і французькі шовки — всі ці упривілейовані артикули духа й цивілізації є на першому місці американського імпорту. І, не зважаючи на різницю мови, американець завжди був і є у Парижі якимсь ближчим, милішим гостем, аніж в одномовному Лондоні.

Це та духова атмосфера, яка є вирішною для політичних взаємин. Очевидно, що в ході історії бували в американсько-французьких взаєминах різні фази, добрі і погані. Щоб згадати про такі фази напруження, можна навести, наприклад, сильне невдоволення у Франції з приводу ніби відсунення її на задній плян у політичній акції західніх альянтів за останньої світової війни: ЗДА й Англія не запрошували Франції на конференції в Каїро, Тегерані й Ялті. В ЗДА було велике невдоволення політикою Франції, коли вона 30 серпня 1954 року відкинула форсований Америкою пакт Европейської Оборонної Спільноти. Французька політика у Північній Африці викликала й викликає поважні застереження збоку американських офіційних кіл і публічної опінії, а хиткі внутрішні партійно-політичні відносини у Франції є предметом постійної американської критики. З другого боку, французи неодноразово мали претенсії до ЗДА за льокальні інциденти з вояками на терені Франції, за ніби замале зрозуміння страшних наслідків війни у Франції та за ніби потурання Америкою ворожому до Франції арабському націоналізмові.

Але все це непорозуміння, неминучі й у найближчій родині, та епізоди, що не порушували стійкої союзницької приязни. Таким останнім прикрим епізодом був конфлікт між ЗДА і Францією, коли ця остання повела разом з Англією збройний похід проти Єгипту, а ЗДА осудили його публічно на терені Об'єднаних Націй. Але та розбіжність думок щодо середньо-східньої політики залишилась тільки темою, що її треба у спокійних і прихильних нарадах проаналізувати, щоб устійнити спільну політику.

Ось саме цього тижня відбуваються у Вашинґтоні наради з французьким прем'єром Молле і його міністром закордонних справ Піно, які мають вирішити ту преважливу справу. У цих розмовах підтримує французького прем'єра авторитет, здобутий двома безперечними його успіхами: він зумів втриматись при владі вже понад рік, від 31 січня минулого року, що є досить рідким явищем у французьких змінливих відносинах, — і він виявив себе послідовним палким звеличником европейської єдности, замирившись з Німеччиною та переводячи тепер реалізацію великої ідеї створення спільного господарського обширу для 160 мільйонів людей шести західньо-европейських країн. А що він має за собою опінію великого приятеля Америки, то й Америка зустрічає його, як свого найбільш бажаного гостя.

ДВА ДОКУМЕНТИ

Цікаві два документи, що яскраво віддзеркалюють ментальність, з одного боку, представників старої англійської демократії, а з другого — комуністичних ватажків, вмістила 10-го лютого ц. р. московська „Правда". Перший документ — це відкритий лист до редакції згаданої газети групи чільних членів англійської партії Праці. А другий — відповідь на цей лист редакції центрального органу комуністичної партії СССР. У першому й другому листах мова про революцію на Мадярщині, яка потрясла світом.

Читаємо перший лист — і як же він пригадує своїм тоном, стилем і способом вислову ті — пожовклі нині — статті, „відкриті листи" і призабуті виступи, що переповнювали західньо-европейську пресу й лунали з урядових трибун в Парижі, Лондоні і Римі ще тридцять п'ять і тридцять років тому. Тоді на просторах бувшої Російської імперії щойно ставала на ноги совєтська влада. Розпаношений московський большевизм, задушивши Українську, Грузинську, Білоруську й інші молоді республіки, — збирався з силами, щоб кинутися на Захід. Тоді, заливаючи кров'ю поневолені країни, шаліла ЧеКа, а московський уряд, ламаючи і зневажаючи міжнародні договори, підготовляв ґльобальну революцію, щоб „до основ зруйнувати світ насильства".

І тоді ж у своїх промовах і статтях старалися провідні мужі Европи злагіднити, втихомирити большевизм, запевняючи Москву в своїх найкращих щодо неї намірах, а своїх співгромадян переконуючи, що большевизм ось-ось „переродиться", демократизується, схаменеться, що все те, що робиться „там", то, мовляв, лише хвороба росту. І це в тих днях англійський визначний письменник і гуманіст Герберт Велз, відвідавши большевицьку столицю, писав у своїй книзі „Росія в темряві" про Леніна, як про... „кремлівського мрійника", що в затишку свого кабінету укладає пляни, як ущасливити людство. Ллойд Джордж, який може краще від багатьох інших розумів звірячу істоту большевизму, оправдував зносини з Москвою тим, що, мовляв, торгувати можна й з людожерами. А дипломати й політики старалися не дратувати Москви гострими заявами і зверталися до московських большевиків, як до рівнорядних і порядних партнерів. „Не сваритися з сусідом" — було засадою західнього світу.

За минулих три десятки років червона Москва не змінилась, як сподівались західньо-европейські оптимісти. Ці всі роки перейшла московська диктатура під знаком загарбницьких воєн, кривавих насильств над окупованими країнами, брехні і підступів у зовнішній політиці. Але за ці роки, як виходить, провідні мужі англійської демократії також не змінились, хоч за цей час Західня Европа утратила величезний шмат своєї території на користь Москви.

У листі до редакції „Правди" добронамірені лейбористи пишуть дослівно: „Ми, нижчепідписані, депутати британського парляменту, які в минулому завжди добивалися найбільшого взаєморозуміння між нашими двома країнами, глибоко засмучені діями совєтських збройних сил на Мадярщині..." І далі ці засмучені депутати просять совєтський уряд „вияснити їм деякі справи в зв'язку з цими подіями".

Тридцять п'ять років тому, відступаючи із зброєю в руках від большевицько-московської навали, опинились на Заході десятки тисяч української еміґрації. Десять років тому сотні тисяч українських, польських, латиських, естонських та інших утікачів з Совєтського Союзу переповнювали табори в Західній Німеччині. Після другої світової війни щодня десятками й сотнями тікають люди від комунізму із Східньої Німеччини, Югославії, Польщі, Чехословаччини. А ось тепер 200 тисяч мадярських студентів, робітників і всіх інших суспільних станів людей, покинувши батьківщину, перейшли до Австрії, щоб рятувати своє життя від комуністичної помсти. Скільки ж треба свідків англійським парляментаристам, щоб не потребували вони сьогодні просити Москву вияснити їм „деякі справи" в зв'язку з нищенням нею країн і народів?

Провідники англійської партії Праці, обміркувавши й розваживши всі „про" і „контра", приходять у своєму листі до висновку, що Москва — вчинила недобре, здушивши народну революцію на Мадярщині. І заявляють: „Ми протестуємо проти совєтської інтервенції на Мадярщині, бо вважаємо несправедливим, щоб будь-яка велика держава накидала свою волю малій країні... Саме тому ми осудили англо-французький напад на Єгипет. Обидві ці дії були порушенням духа Женеви і п'яти принципів співіснування". Отож на підставі вищесказаного і вірячи в дух Женеви та в співіснування з Москвою і звертаються вони до Совєтського Союзу з закликом, щоб забрав він свої війська з Мадярщини.

Нема сумніву, що свого листа писали англійські парляментаристи в добрій волі і в переконанні, що він таки вплине на Хрущова з його партійним секретаріятом, так, як переконаний був в 1921 році Герберт Велз, що після його зустрічі з „кремлівським мрійником" совєтська чрезвичайка злагіднів.

На лист англійських державних мужів „Правда" відповіла так, як лише може відповісти центральний орган компартії. Отже: ніякої народної революції на Мадярщині не було, а натомість було там повстання, що мало за ціль реставрацію фашистського режиму. Контрреволюційний уряд Надя сам собою розпався, і тоді прийшов до влади „робітничо-селянський уряд" Кадара. Новий уряд Кадара підтримують мадярські профспілки, фабричні робітничі ради, організації молоді, старшини й вояки армії — одним словом, весь мадярський народ. Заява Надя про те, що Мадярщина вийшла з Варшавського пакту — була „явним зламанням міжнародного договору". Ніякої совєтської інтервенції не було, а була лише „допомога мадярському народові збоку совєтської армії в розгромі контрреволюції". Решта — про напад імперіялістичних держав Англії і Франції на Єгипет і — порада авторам листа: співіснувати з Москвою в дусі Женеви і не совати свого носа не в свої справи.

Згадані вище два документи, зрештою, не привернули б нашої уваги, якби не полвилися вони на порозі кривавого ювілею — 40-річчя большевицько-московської диктатури. І так, як в першому віддзеркалюється не захитана на протязі 40 років наївність і довірливість західньої демократії супроти червоної Москви, так в другому стверджується послідовність і незмінність московських комуністів у їхній ненависті і зневазі до Заходу.

В. С-ко

УТІКАЧІ З МАДЯРЩИНИ ПРО ЗАКАРПАТТЯ

Утікачі з Мадярщини, які перебувають в Кемп Кілмер, Ню Джерзі, багато оповідають про Закарпаття. Їх погляди на цей край різняться. Інакше дивляться на Закарпаття старші, які пам'ятають часи перед першою світовою війною, коли належало воно Мадярщині, які по першій війні були аґітаторами за повернення Закарпаття до Мадярщини і брали участь в трагічних подіях у березні 1939 року. А інакше дивляться ті, які не були учасниками згаданих подій і набули освіту та виростали після окупації Мадярщини большевиками.

Старші мадярські втікачі все ще мріють про „Велику Мадярщину" разом із Закарпаттям, Словаччиною, Семигородом і т. д. Вони, хоч пережили трагедію свого народу два місяці тому і втекли на чужину, лають часи о. А. Волошина і твердять, що Закарпаття належить їм. З-поміж цих утікачів багато хто признають, що спосіб мадярської окупації Карпатської України в березні 1939 р. був „загострий", що мадяри тоді зробили на Закарпатті багато помилок, які важко направити. За час ЧСР, — говорять вони, — виховався там новий народ, одначе Мадярщина по-доброму чи поволи, війною, бажає мати Карпатську Україну у своїх кордонах...

Друга і переважна частина втікачів — це або малоінформовані, або такі, що не цікавляться чи байдужі до Закарпаття. Це — високошкільна, середньошкільна і селянська молодь, яка набувала освіту й виросла після совєтської окупації. Вони знають, що вище Тиси, там, де Ужгород і Мукачів, починається Україна; деякі кажуть: Росія, яка з Львовом і Києвом творять Українську державу. Так їх вчили в школах, так читали вони в книжках та чули на мітинґах і в радіо. Вони, загально кажучи, не висувають претенсій на цю землю, хоч знають, що там живуть також мадяри. Ця частина мадярських утікачів ворожо наставлена до колишнього режиму Горті і бажає мати демократичну Мадярщину на взір американської демократії.

Разом беручи, втікачі з Мадярщини зі страхом дивляться на Підкарпаття, яке вони вже називають Карпатською Україною, бо за їх інформаціями із Закарпаття (через Закарпаття) прибули совєтські війська, щоб здушити мадярське повстання. Карпатська Україна стала воєнною базою Совєтського Союзу. Кордон між Мадярщиною і Карпатською Україною сильно охороняється. Тут зорано та заміновано смугу землі і проведено колючий дріт. На кордоні кінна поліція з псами.

Бувші мадярські офіцери заявляють, що Ужгород і ціле Закарпаття стає важливим стратеґічним пунктом, звідки Совєти можуть контролювати не тільки Мадярщину, але й Чехословаччину та Румунію. В жовтні 1956 р. прибули на Закарпаття три совєтські панцерні бриґади, які були розміщені в Радванському лісі коло Ужгороду та в Берегові. На летунській площі в Берегові скупчені совєтські „МІҐ'и" та „Іллюшини". Також прибули на Закарпаття нові панцерні частини, які перебрали службу вздовж закарпатсько-мадярського кордону. Все це, крім постійних совєтських військових частин, які перебувають в різних касарнях Закарпаття. На Закарпатті вишколюють совєтських підстаршин, які опісля відбувають вправи у Воловому і Волівці. Над цими районами часто можна бачити гелікоптери. Глибоко в Карпатах побудовано спеціяльні сховища для летунства і танків. Втікачі кажуть, що із Закарпаття можуть одного дня вилетіти сотні совєтських літаків, а також вирушити тисячі совєтських танків, щоб зайняти Мадярщину, Румунію, Болгарію, Грецію і Югославію.

Москва, кажуть вони, робить усе, щоб на Закарпатті виховати прихильну Москві і комунізмові молодь, але це їм не вдається, як не вдалося на Мадярщині. Вплив батьків, оповідання тих, які пам'ятають часи до приходу большевиків, сильніші за комуністичну пропаґанду. Без сумніву, багато роблять радіопередачі із Заходу, які розносяться з уст до уст по містах та селах і підтримують антикомуністичний настрій і готовість, коли прийде слушний час, виступити до безпощадної боротьби проти комуністів.

Українці взагалі, а закарпатські українці зокрема повинні вияснювати мадярам в Америці, що Закарпаття — українська земля, народ Закарпаття це не давні несвідомі русини, чи рутенці, які жили за час старої Угорщини, але свідомий український народ, який ніколи не згодиться на окупацію Закарпаття. Доказом цього була Карпатська Україна, яка наприкінці 1938 р. дала рішучу відсіч мадярській ворожій пропаґанді, зліквідувала висланих з Мадярщини партизанів, а в березні 1939 р. героїчними боями доказала, що не бажає належати до Мадярщини, а бажає свободи, яка належить всім народам світу!

Микола Вайда

Книжка й часопис — найнеосхідніші в домі культурної людини.

РОЗМОВИ ПРО ІНФЛЯЦІЮ

Розмови про інфляцію, навіть про рецесію і депресію стали темою дня від перших днів нової каденції президента Айзенгавера. Сам президент у своєму зверненні про стан Унії, побіч важливих міжнародних проблем, голосно й відверто говорив про інфляцію. Президент повторив думку про загрозу інфляції у своєму економічному рапорті. Господарський редактор „Тайму" пожартував на тему інфляції в час, коли американське господарство все ще виявляє пожвавлення, порівнюючи добробут до жінки: коли їй говорити, що вона гарна, то вона цвіте, але якщо їй натякнути, що от, мовляв, тут вона потребує дещо пригладити, а там дещо підмаловати, — тоді вона впадає у розпач.

Попереднього тижня про інфляцію говорилось голосно у Вашинґтоні. Перед Об'єднаним Комітетом американського Конґресу зізнавав у цій справі секретар фінансів Гомфрі, який сказав: „Якщо ми затримаємо теперішні високі податки відносно довгий час, тоді нам не вдасться розвинути таку активність, яка б забезпечила працю нашому суспільству". Але на запит сенаторів, де, на його думку, можна обтяти бюджет, щоб зменшити податки, секретар відповів: „Якби я це знав, я зробив би це вже давно". В обороні урядової політики „грошових обмежень" виступив голова Федеральної Ради Резервів Мартін. Він твердив, що обмеження кредитів — це найсильніша зброя проти інфляції. Коли економіка зростає, жадання кредитів перевищує постачання, — тоді зростають також відсотки кредиту. Це дискусійна справа, чи обмеження кредитів, урядове господарювання грішми, б'є найбільше по малих промисловцях. Гірша для малого бизнесу загрозу инфляції. Голова Мартін сказав, що коли б це від нього залежало, він би ще більше стиснув банкові кредити вже в 1954 році, і тоді не було б і мови про інфляцію.

Та хоч слова Гомфрі, як і слова Мартіна, не були причиною тривоги, думки, які кинув колишній президент Гувер, потрясли американський фінансовий світ. Гувер знає про депресію з власного досвіду. Він говорив образово, але господарський світ у цій образовій мові зразу побачив реальну загрозу. Гувер говорив: „Секретар Гомфрі подав, що коли ми не змінимо деяких наших доріг, тоді матимемо депресію, яка поставить догори наше волосся. Моє волосся вона вже раз ставила догори, і тому я можу розкрити знаки: якщо ми не скрутимо инфляції на її дорозі, економічний закон вернеться знову з повною силою". Гувер мав на увазі державну контролю, і так його зрозуміли. Наступного дня американський ринок вже виявив спадок.

Ще більше потрясення для американського господарського ринку принесла нова пересторога Айзенгавера, що, повторивши загрозу інфляції, про яку говорив у зверненні і в економічному рапорті, звернувся до промислу і до юній з закликом проявити почуття відповідальности і розум, з закликом стати „альтруїстами" і виказати справжній американський підхід до господарських справ, бо інакше уряд мусітиме ввести державну контролю цін і заробітків, а це вже не буде „та Америка, якою ми її знаємо".

Ці слова президента спричинили на ринку ще більший спадок. Цього спадку не відвернув секретар торгівлі Вікс, заявивши, що уряд не має ніякого пляну чи наміру ввести державну контролю, але робить намагання, щоб втримати добробут. Представникам преси секретар Вікс заявив, що потреби вводити державної контролі немає і що американська економіка в повному здоров'ї. Він навіть підкреслив, що 1957 рік буде роком дальшого зростання добробуту.

Але самі розмови і заголовки на перших сторінках газет вказують на те, що деяка загроза для господарства таки існує. Знані економіки заявляють, що забагато лікарів береться рятувати американське господарство. Уряд говорить рівночасно про інфляцію і рецесію, а це значить, що коли інфляція буде зростати — прийде депресія. Американський же ринок журиться не інфляцією, а дефляцією, і звідси його песимізм, викликаний господарюванням Державної Ради Резервів, яка обмежила кредити.

Але справжньої причини для песимізму таки немає. Не зважаючи на кілька плям, як автовантажі чи машинове знаряддя, американська економіка постійно на висоті. Після січня, що був другим з найкращих в історії автопродукції, місяців, продукція автомашин в лютому цього року перевищить на 4% продукцію в лютому попереднього року. За урядовими звідомленнями, житлове будівництво в січні 1957 року перевищило на 3% витрати з січня 1956 року. Хемічна індустрія на побудову своїх підприємств видасть у 1957 році в два рази більше, як видала в 1956 році. Найцікавіша статистика з діляки затруднення. Департаменти Праці і Торгівлі подали про найвище сезонове затруднення для січня 1957 року, почавши від року 1949-го, хоч зазначено упадок загального затруднення в порівнянні з груднем 1956 року. Але тут врахувати треба так зване різдвяне затруднення студентів, домашніх господинь і інших осіб, які не входять до загальної статистики затруднення. Тим то статистика подає, що — хоч затруднення зменшилось на 1,700.000 осіб, безробіття зросло лише на пів мільйона. Тут треба підкреслити, що в січні завжди зростає безробіття серед рільничих працівників.

Не зважаючи на всі розмови про інфляцію і депресію, статистика не потверджує такої загрози. Навпаки, вона скріплює віру в дальше процвітання добробуту в ЗДА.

Т.

СКАРБ

У світлиці, в вузлику, у скрині,
Де свічками пахнуть рушники,
Скарб. Не перстень золотий
[княгині,
Не коштовні перли, сережки.

На базарі й ярмарку за нього
І копійки покупець не дасть,
А однак цінніший він усього,
Наче серця неподільна часть.

І на нього часто я дивлюся
І тоді думки, думки, думки...
В кожний вечір
[я над ним молюся,
Як у вікнах загорять зірки.

Перед сном
[до серця пригортаю
І тоді курличуть журавлі...
Скарб цей —
[тільки частка мого краю,
Тільки грудка рідної землі.

З журавлями
[вийшовши в чужину,
Мати скарб цей
[скорбно понесла.
У світлиці, в вузлику, у скриню
Заховала — сину зберегла.

В. БОРА

О. Дерещ

МЕСНИК

(Із циклу: Троє ведмедів з білою латкою)

(3)

Ведмедята підростали, прибирали на тілі: міцніли м'язи, прибувала сила, що давала їм почуття самопевности. Час розвивав інстинкти нападу й оборони. Але правління родиною все ж таки належало ведмедиці. Минула золота осінь із пахущими ягодами та смаковитими горіхами. Під зиму ведмедиця запровадила молодь до печери, де всі разом перебідували довгу сонливу пору року. А коли знову прийшла радісна весна ведмедята, підкормившись з поміччю матері, змужніли, і не було вже в лісах гідного їм противника і інші сильні звірі сходили їм з дороги. Одиноким їх ворогом була людина. Часом, почувши випари людського тіла, ведмедиця уважно дивилася в ту сторону, звідки йшли випари, зганяла ведмедят докупи і вела їх у неприступні вертепи. І коли ведмежа родина мандрувала шляхом вздовж гірського потоку з-за заслони листя слідкувало за нею двоє хитрих очей. Людина стояла тихо й непорушно, і в неї визрівала злюща думка, що вже від довшого часу не давала їй спокою.

Це був Іван, який одного разу випадково зустрівши ведмедицю, часто тепер зірко слідкував за нею, щоб довідатися, куди вона постійно ходить і які в неї звички. Ночами не брав вже його сон, а обмежений простір хати давив його немов тюрма. З нехіттю дивився на передчасно постарілу жену; діти, що зросталися з селянським оточенням, ставали йому чужими. Іван уночі виходив з хати, блукав по лісі, у відлюднім місці розкладав огонь, сідав на камені коло нього і довго сидів насамоті з заплющеними очима.

Останні зустрічі з циганським табором відроджували в ньому приспаний кількома поколіннями нахил до постійних мандрів, і йому виринали далекі простори, безконечні шляхи й вечірні огнища на постолах. Палає багаття, освітлює яскраво немов вилиті з бронзи смаглаві обличчя. У казані, почепленому над огнищем, вариться вечеря для всього гурту. Над табором зоряне небо. Грає мелянхолійно скрипка. Притихли розмови. Щось дивне потрясає душею, коли скрипка плаче й сумує, бо з нею ридає все єство. Скрипка переходить на веселий мотив. Роз'яснюються обличчя, випростуються похилені плечі, підносяться вгору голови й горять очі жадобою руху й танку. Зриваються постаті із землі, липнуть молоді циганки до грудей парубків. Тупіт ніг, плескіт у долоні, дикі невгамовані вигуки — і табір уже вирує в темпераментному чардаші. Іван у думках пориває молоду красуню Азу, притискає до себе, крутиться, підскакує, б'є під такт музики чобітьми об землю й пристрасно цілує дівчину, що аж мліє в його обіймах. Іван розплющує очі й прокидається з задуми...

— От, безглузде життя моє! Один день точнісінько такий самий, як і другий. Та сама дорога з хати до стайні, до поля й до коршми. Все ті самі ненависні люди, що з погордою й ворожнечею дивляться на тебе, як на зайду. Нема мені радощів ні з господарства, ні з землі, бо чужі вони мені. Товариші розбрелися, я закинув давнє ремесло, і нема чим заповнити життя.

Прибитий і сумний вертався він у село, не заходячи до хати, лягав на оборозі сіна, довго перевертався з боку на бік, поки знеможений думками не засипляв неспокійним сном. А у сні знову майоріли перед ним далекі простори, биті шляхи, сонячні дні, місячні ночі, повні чару ватри серед темряви і молода принадлива Аза. Мандри й мандри. Нині подільська рівнина, завтра перехід через Вишківський перевал, угорська пушта, розлога з далекими обріями. Нема кінця мандрам. Один, два дні постою, і знову ворохобиться душа, щоб іти в далечінь.

Іван перероджувався. Відживала в нього прадідівська кров. Навіть раніше образливе для нього слово — Іштван — не дразнило його. Він рішився зажити новим життям, і це заспокоювало його. Тільки один ще був у нього клопіт: як зловити живцем молодого ведмедя, якого велів йому привести провідник табору як оплату за прийняття до циганської родини.

Був божественний день золотої карпатської осени. Безшелесно стрясали з себе дерева листя, що килимом старого золота вкривало землю. Проріджувалося підшиття між деревами. Ліс платив данину осені спілими ягодами, грибами, бронзовими шишками та горіхами. Збирали дари лісів люди, ласувалися ними звірі й птиці. Ведмедиця з дорослими вже ведмедятами сиділа над потоком і грілася на сонці, а молоді хлопалися в воді, ставали на задні лапи і борюкалися. Тихо було кругом, тільки дзюрчав гірський потік, перекидаючи свою воду із скелі на скелю або вискакував зненацька із плеса ненажерливий пструг за комахами. Ведмедята, награвшися досхочу, також прилягли біля ведмедиці.

Нараз ведмедиця, а з нею й ведмедята зірвалися на ноги. Всі насторожилися. Від кущів вище потока йшла тривога. Ведмедиця вітрила, витягнувши голову. Переважав запах дивного звіра, що ходить на двох ногах і вміє ударити болюче на віддаль, видаючи гнівний переразливий звук. Скільки разів ведмедиця чула запах цього двоногого! Вона й досі відчуває біль давно загоєної рани від дивного предмету, що його вміє дивне створіння кинути з такою великою силою, що прошиває він тіло й спричиняє довгу, болісну недугу. Це був одинокий ворог у лісі, поява якого розлючувала ведмедицю і викликала почуття небезпеки. Часом дике, гнівне бурмотіння відстрашувало ворога, і він утечею рятувався від розлюченої ведмедиці. Та ніколи не можна було передбачати, чи не кине ворог із засідки круглий кусок заліза, що миттю зіб'є з ніг. Ні. Важко боротися з таким підступним ворогом і краще сходити йому з дороги. Нічого не помагали ані сильні лапи, що одним ударом могли повалити на землю вола, ані великі, гострі зуби. Двоногий звір був небезпечний не силою своїх лап, що могли зломити тільки суху галузку, коли ведмедиця для оборони вирвала молодого дубчака з коренем, ні малою пащею, що могла розкусити хіба лісковий горіх, коли ведмедиця розгризала тверду кістку. Ні! Силою двоноге створіння ніяк не могло мірятися з ведмедицею, що, зловивши за карк телицю, могла тягнути її милями до своєї печери. Слабосильна людина володіла хитрою й небезпечною зброєю, проти якої всі дикі сили звірини нічого не могли вдіяти.

Михайло Купчір

ДО ПРОБЛЕМИ „ТЯЖКИХ" ДО ВЕДЕННЯ ДІТЕЙ

(1)

Часто, може аж надто часто, чуємо нарікання батьків на своїх дітей. „Ах, ці діти — це наша постійна турбота! Звідкіля вони такі взялися. Та ж ні я, ні мій чоловік такими не були, а вони ось які!" І тут, відповідно до випадку й обставин — батьки вставляють якийсь один, або навіть кілька прикметників, що характеризують їх тяжких до ведення дітей. Вони: вперті, зухвалі, нахабні, задирливі, злобні, брехливі, злодійкуваті, з нахилами до нищення, до ошуканства.

Насправді злих дітей немає. Є тільки діти погано ведені (або хворі, звироднілі; про яких тут не говорю). Зате трапляються діти „легкі" або „тяжкі" до ведення, а більшість виховників хоче йти по лінії найменшого опору. А коли вони й наткнуться на опір, то замість потрудитися, щоб найти спосіб його оминення, намагаються йти далі цим самим найвигіднішим шляхом і таким чином самі накопичують перед собою труднощі.

Очевидно, що проблема тяжких до ведення дітей незвичайно складна й тяжка.

Спостерігаючи такі примхливі діти, мимоволі ставимо собі запитання, в чому лежить причина тяжкости їх характеру? До деякого ступня цю причину можна відкрити шляхом аналізи характерних прикмет подаваних самими ж батьками.

Ці характерні прикмети мусимо розділити на дві основні групи:

1) вроджені характерні риси, що випливають із психічної конструкції дитини: вертість, вухвальство, нахабність, задирливість, злоба, нахил до нищення і т. п.;

2) набуті характерні прикмети, що їх виробляють впливи середовища: брехня, крадіж, ошуканство.

Залишаючи на боці дітей патологічного типу, можемо між нормальними дітьми натрапити на „тяжкі" типи майже від раннього дитинства.

Один із таких типів — це діти з дуже сильними волюнтаристичними диспозиціями, з буйною фантазією, з великою талановитістю та з великою чуттєвою вражливістю. Одним словом — натури дуже багаті. Але відомо, що на буйній землі залюбки розмножується бур'ян. Тому такі діти мають цілий ряд хиб, деколи навіть суперечних зі собою, дуже прикрих в домашньому та шкільному житті.

Характеристичною прикметою таких дітей є (застосуймо тут умовний термін) — позитивна вертість. Є це вертість у певному напрямі, не дивлячись на роди й заборони всупереч власному ствердженню, що те, чого хочу, не має сенсу або є шкідливе. Позитивна вертість є виявом дуже сильних волюнтаристичних диспозицій, що ще не перетворилися в волю і не є кермовані розсудком. Ця характеристична особливість, деколи дуже прикра для оточення дитини, представляє собою велику цінність. Її можна б порівняти до сили струму ріки, яка ще не схоплена греблями, приносить повені та знищення. Ця сама сила, приборкана регуляцією берегів й поглибленням дна ріки, являється безмежною вартістю. Виховник повинен поглибити дно почувань і розбудувати греблі розсудку й самокритицизму. А тоді позитивна вертість може переформуватися на витривалість, кермовану двома родами волі: моральною волею, що виявляється в праці над собою і в опануванні себе та енергією чину, що полягає на конвекветному поборюванні труднощів і зовнішніх перепон.

Мотором усіх вилвів вертости чи волі — є почування. У типів із позитивною вертістю домінує збуджуюча амбіція. Є це неначе самостійне й добровільне підпорядкування й пов'язання гідности свого „я" з ініціятивою, виконанням і переведенням свого наміру. Тому всяка критика, поради, заборони, що приходять іззовні, дратують такого вертюха. Це є джерело задирливости, непослуху, перекору, сварки, дошкуляння, мстивости, що виявляється в нищенні. Але, подібно як позитивна вертість, так і збуджуюча амбіція має велике значення в формуванні характеру. Вона, відповідно спрямована, може стати могутнім мотором праці над собою, за знаменитим прикладом для слів св. Августина: „Можуть ті й ті, чому не міг би й ти, Августине?" В тому вискази св. Августин стверджує й впознає свої вальори та внутрішні сили і в'яже почуття особистої гідности зі здійснюванням своєї подібности до поставлення ідеалів християнської досконалости.

Так позитивна вертість, як і збуджуюча амбіція не є хибами, але зачатками в натур, обдарованих великими життєвими силами та свідомістю своїх талантів. Ті життєві сили приглушують працю інтелекту. Здебільша цього роду типи мають імпульсивну інтелігенцію, узалежнену від чуттєвого перебігу, бракує їм рефлексії й автокритики. Ця надмірна чутливість витворює суб'єктивізм в осудах, бо сильне „я" каламутить тверезий погляд.

Було б помилкою з боку виховника ламати упір й упокорювати амбіцію. Це викликало б в консервейції сильну реакцію в негативному напрямі. Одиноким способом кермування та позитивного формування цих двох характеристичних особливостей — є навчити дитину думати безсторонньо, призадумуватися над собою і над ціллю своїх почувань.

Зовсім протилежним типом дитини тяжкої до ведення — є дитина, в якій домінує негативна вертість. Це виявляється в постійних відповідях: „ні", „не піду спати", „не буду це робити" і т. д. Це „ні" є обороною перед кожним зусиллям, що виявляє дуже слабі волюнтаристичні диспозиції, отже лінивство. Брак тут успіхи ініціятиви, а навіть зацікавлень. Часто можна помітити гін до наслідування, оскільки це наслідування не вимагає надто великого зусилля. Це не значить однак, щоб така дитина не була талановита: звичайно, між дітьми цього типу бувають навіть дуже талановиті, але вони марнують ті таланти, бо їм не хочеться вчитися, чи вправляти. Я знав, наприклад, особливо музикального хлопця, який не тільки міг усе заграти з пам'яти, але також дуже гарно імпровізував — та однак йому ніколи не хотілося навчитися читати ноти. Найтяжчим моментом для таких типів — є хвилина ранкового вставання та вбирання.

Звичайно негативній вертості товаришить гальмуюча амбіція, якої зміст можна окреслити таким висказом: „Тому, що не можу бути першим у тій ділянці, то волію взагалі не зачинати". Ця амбіція спирається на цілому ряді суперечних моментів, як почуття своєї вартости, страх перед зусиллям, недовір'я до поглядів й осудів свого оточення. Цей цілий вузол паралізує всяку ініціятиву і всяке зусилля. В зв'язку з недовір'ям до осудів свого оточення — витворюється в чутливих дітей нахил до розжалоблення. Кожна дрібниця, навіть яка-небудь жартівлива заввага, кожна науважливість збоку оточення викликають глибокий біль і поглиблюють недовір'я. Деколи навіть такий розжалоблення може розвинутися в манію. Діти цього типу мають рефлексійну й аналітичну інтелігенцію, а розумування суб'єктивне. Тому, що їх ніщо не цікавить, бо кожне зацікавлення вимагає зусилля, — вони гребуть думками в собі, створюють свій власний світ егоцентричних мрій, заздалегідь вісуджуючи своє оточення від можливости зрозуміти їх і від почуття справедливости. Їх болять не тільки притини або спротиги інших, але також успіхи інших, бо це їх упокорює. „Коли б я хотів, або коли б я був в інших умовинах, то я зробив би це куди краще від нього". Це є міркування заздрісної, лінивої дитини. Звідсіля виникає неслушна критика, обмова, обезцінювання цінніших від себе товаришів. Недовір'я і заздрість — це простий шлях до ненависти.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вунсакет, Р. Ай.

Свято Самостійности і Соборности України.

Дня 27 січня 1957 вперше відбулося у Вунсакеті, Р. Ай., величаве свято Самостійности і Соборности України, що були проголошені в роках 1918-1919. Після Служби Божої в Українській Православній Церкві ім. св. Михаїла о. прот. Степан Віляк відслужив молебень в намірені Українського Народу й українського екзильного Уряду. Перед молебнем о. прот. С. Віляк сказав зворушливо-теплу промову про значення актів Самостійности і Соборности України, закликаючи вірних щиро помолитись, щоб ласкавий Бог вернув волю і славу Україні; щоб коло святої Софії у золотоверхому Києві знову залунали радісні дзвони української правди.

О 3-й годині відбулася святочна Академія, присвячена цим великим актам. Вже перед третьою годиною заля була повна. Тут були всі: і православні, і греко-католики, і члени УНС, і члени УРС, — всі прийшли згадати радісні дні золотої волі України і підкріпити свої сили для дальшої боротьби за здійснення цих великих українських ідеалів. Наперед сиділи українські пан-отці: о. прот. С. Віляк, парох Української Православної Церкви ім. св. Михаїла у Вунсакеті, і о. Й. Галиш, парох Української Греко-Католицької Церкви ім. св. Михаїла у Вунсакеті. Їх присутність ще більше підкреслювала той радісний настрій єдности, який панував між присутніми у залі. Людей повна заля, а тиша була — хоч мак сій. Лише схвильовані серця дзвонили, як колись (39-38 років тому!) дзвонили радісні дзвони св. Софії у прекрасному Києві, як на Софійській площі лунали святі слова Самостійности і Соборности, слова волі і слави України. На передній стіні у залі висіє тризуб, а під ним незабутні дати: 22-го січня 1918-1919. Мистецьке оформлення тризуба виконав проф. Коник. Академія почалася майже без спізнення, відкрито її співанням Американського Гимну. Після того головний радний УНС п. І. Кокольський, голова місцевого Відділу УКК, виголосив українською й англійською мовами коротку, але продуману промову, якою відкрив Академію, підкреслюючи її значення. Промова викликала урочистий настрій. Відчувалося відразу, що тут зійшлися люди з щирими і гарячими серцями, щоб усьому світові сказати святу українську правду, — правду, що її Український Народ здійснив у минулому, що нею живе у сучасному, що за неї буде змагатись у майбутньому: Самостійна і Соборна Україна.

Наче відгомін цих переживань, пролунали у залі слова 4-го Універсалу Української Центральної Ради, яким проголошено Самостійність України, й Акт Злуки усіх українських земель в одну Самостійну і Соборну Державу. Читав д-р П. Коропей. За першим словом усі присутні встали. Дзвінко й урочисто лунав голос. А всі присутні мовчки стояли і слухали дорогі слова української правди і волі.

Пан І. Кокольський за порядком проголошує окремі точки програми. Виступає чол. хор „Бандура". Цвітуть вишивані сорочки, розливаються морем сині шаравари, обличчя напружені, святочно - врочисті й горді. Лунають розкошні пісні („Літа орел", муз. Стеценка, „Гей гук, мати", муз. Лисенка). Летять голоси, в'ються під хмарами, стелються степовим вітром по степу, бють гулкими гаївницями у далекий обрій... Чудово співають бандуристи, сини вільної Америки, діти незабутньої землі — України! Зашуміли оплески і помалу затихають...

Враз щось задзвонило, защебетало... І полились, і понеслись дзвінким сріблом слова. Ціла заля затремтіла з дивадости. Слухають усі. Декламує дівчина — О. Коропей („22 Січня", Олега Стюарта). Прекрасний голос, мелодійні інтонації, іскристі логічні наголоси, — все це просто заворожує слухачів. Співає Україна своєю правдою і непереможною вірою. Зашуміли бурею оплески!

Знову співають бандуристи („Ой, пущу я кониченка", муз. Лисенка, „Засяло сонце золоте, муз. Недільського). За доброю радою - порадою іде козак до батька й матері. Добре вони синові радять, щоб не гайвся, щоб він того війська не зостався. Військо йде та іде, короговки мають... А потім, мов закінчення цього маршу залунала пісня „Засяло сонце золоте". Вже нема бандуристів, уже гордо змагаються за волю герої-козаки і всіх закликають: „в бій іди, іди!" Співають чисто настроєво - ритмічно й вольово. Бадьорий зміст пісні викликає радісний настрій у присутніх. Лунко зоплескала заля, дякуючи бандуристам за їх спів. Диригував хором проф. Т. Пасічник.

У коротенькій перерві п. І. Кокольський повідомляє, що з святочною промовою виступить гість із Ню Йорку — д-р В. Шандор. О. прот. С. Віляк знайомить присутніх докладніше з д-ром В. Шандором, подаючи коротенькі відомості про його життя й діяльність. Д-р В. Шандор у своїй цікавій і змістовній промові дав широкий образ боротьби України за свої найвеличавіші ідеали — Самостійність і Соборність, а разом із тим подав надзвичайно вдалу характеристику міжнародного значення України. Яскравими прикладами показав помилки політичних ділчів у минулому й у сучасному. Помилки щодо України, у минулому помогли комуністам закріпитися на сході і поширитися далеко - далеко поза межі Московщини. Помилки у сучасному помагають комуністам зміцнювати свої позиції всередині й назовні. Сміливо можна твердити, що свою перемогу й свої успіхи комуністи завдячують лише тому, що світ був і є байдужий до України й її визвольних змагань. Д-р Шандор підкреслив, що Україна ніколи не склала зброї перед своїми ворогами. Не склали її наддніпрянці перед москалями, не склали її наддністрянці перед поляками, не склали її закарпатці перед чехами й мадярами, не склали її буковинці перед румунами. Не склали і не складуть до того часу, поки не здійсниться найсвятіший ідеал Української Нації — Самостійність і Соборність України від Попраду до Кубані. Українська проблема — не внутрішня проблема наших ворогів, як це вони хотіть переконати світ, а проблема міжнародня. Без здійснення правди і волі України, не буде спокою в світі. У майбутньому світ мусить це питання вирішити справедливо, якщо він хоче справді, щоб на землі панували воля, правда і справедливість. Промова була жива, цікава і глибоко - переконлива. Після промови присутні вислухали резолюцію, в якій твердо зазначено значення актів проголошення Самостійности і Соборности України в роках 1918-1919 і висловлено глибоку віру, що Україна здобуде свою волю і здійснить свою правду. Вкінці висловлюється щира подяка Америці за всі її добродійства, якими тішаться всі громадяни українського походження на вільній американській землі. Присутні прийняли резолюцію одноголосно. Англійський текст резолюції читав конгресмен стейту й адвокат Орест Чагарин, а український текст читав д-р П. Юзяк. Після резолюції була десятихвилинка перерви, під час якої присутні складали добровільні датки. Зібрано $138.00.

Наступила друга частина Академії. Першим виступив Р. Галиш, який заграв на фортепіяні увертюру з „Діхтер унд Бауер", Ф. фон Суппе. Гра була вправна й настроєво дуже симпатична. Відчувалася ясна артикуляція тонів і самостійна інтерпретація музичної цілости.

Другою точкою була декламація Т. Кльована („Українці" — Я. Славутича). Декламація була добре продумана і глибоко відчута. Її настрій якнайкраще відповідав настроєві цього врочистого дня.

Остання заграла на фортепіяні І. Віляк „Українську думку" В. А. Пресовського. Молода артистка показала, що вона вміє передати всі свої і найм'якші і найсильніші почування й переживання. Відчувалась звукова чіткість, тональна теплота і ясність.

Вкінці п. І. Кокольський подякував усім виконавцям за прекрасне виконання точок програми Академії. Свято закінчилося співанням Українського Національного Гимну. Відбулася Академія у міській залі. Влаштував Свято Відділ УКК у Вунсакеті: голова Відділу І. Кокольський, Т. Кльован — заступник голови, А. Дерив'янюк — секретар, пані Р. Вецаль — скарбник, М. Чагарин — голова контрольної комісії і бувший голова Відділу.

До організаційного комітету, крім того, належали: Впр. о. прот. С. Віляк, Всч. о. Й. Галиш, проф. Т. Пасічник, д-р П. Коропей і д-р П. Юзяк.

Свято мало гарний відгук у місцевій американській пресі. Дуже гарне інтерв'ю до місцевої американської преси подав д-р В. Шандор, знайомлячи американців з українською проблемою й її міжнародним значенням.

Завдяки Відділові УКК, проголосили день Самостійности і Соборности Українським Днем у Вунсакеті мейор міста п. Кольмен і у стейті Ровд Айленд губернатор п. Деніс Робертс. Як і минулого року, дуже багато допоміг конгресмен стейту й адвокат О. Чагарин. **Присутній.**

Проєкт Храму св. Симона в Парижі, виконаний проф. О. Повстенком. Збирає гроші на його збудування Комітет Збірки Фондів в Америці на будову УАПЦ Храму св. Симона в Парижі при Філії ОДУМ в Ст. Пол, Мінн., ЗДА. Адреса: Оля Смовська 600 — 8-ма Стріт С. І., Мінеаполіс 14, Мінн.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЗБІРКА $477 — ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО МУЗЕЮ ІМІҐРАЦІЇ

Минулого тижня в четвер передано $477 — як першу збірку української участи в розбудові Американського Музею Іміґрації.

Серед перших жертводавців, (крім п. В. Джуса, який вже дав ніше зложив свою пожертву як фундатор А. Музею Іміґрації) знаходяться члени Ділового Комітету, а крім того 42 індивідуальні жертводавці і три організації.

Перша збірка складається з двох пожертв по $100, — далі даток $20, по $10, — 21 жертводавець, а 27 жертводавців зложило решту збірки від $1 — до $5.

Перший Бюлетень із списком українських жертводавців підготовляється на кінець лютого 1957.

Національний Комітет АМІ вишле жертводавцям особисті поквітування, бо всі пожертви можна відчислити із податку (такси). Крім того, всі жертводавці, що зложили по $10 — або більше, отримають спеціяльну Грамоту, як будівничі Американського Музею Іміґрації. Хто зложив суму $100 — або вищу, отримає Грамоту будівничого майстра Американського Музею Іміґрації.

Треба відмітити цікавий факт, що між жертводавцями є американський ветеран першої світової війни, який прислав свою матроську фотографію з проханням, щоби зложити її між документами Українського Відділу Музею, інші знову надіслали фотографії своєї родини, щоб на пам'ятку зберігати їх в архіві музею серед українських документів — будівничих.

З радістю треба ствердити, що українська акція в справі розбудови Американського Музею Іміґрації поволі розгортається і перші початки викликають надію на належний успіх.

Рада Директорів УККА на останніх своїх зборах ухвалила постанову, що після вплати Національного Датку, це є другий з черги найбільше важливий обов'язок кожного українця в Америці: вписати своє ім'я до історії Америки, що її репрезентуватиме Американський Музей Іміґрації.

Український Діловий Комітет для АМІ.

Короткі Вістки

● **Інформаційна Агенція ЗДА** твердить, що взаємносуперечні заяви високих американських урядовців про рідні закордонні проблеми викликають замішання в закордонних державах і проносять шкоду американській справі.

● **Статистичне бюро в Оттаві** повідомляє, що населення Канади швидким темпом зростає і становило в червні 1956 року 16,080,791 особу. В 1951 році Канада мала 14,009,429 осіб населення.

● **У Міскольчі** на Мадярщині судили трьох осіб, в тому числі одну жінку, за напади на совєтські танки і вояків під час минулорічного повстання. Всіх троїх засуджено на в'язничні кари від трьох до чотирнадцятьох років. У Будапешті, під сильною охороною війська і поліції, члени комуно-мадярського уряду, склали вінок на частинно зруйнований пам'ятник в честь совєтської армії з нагоди роковин її заснування.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 18 мільйонового майна організації.

ЗАКЛИК

В СПРАВІ ЦЬОГОРІЧНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ФОНДАМИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Згідно з традиційним звичаєм, кожного року президент ЗДА проголошує місяць березень „місяцем Американського Червоного Хреста" себто місяцем збіркової кампанії фондів для тієї великої гуманітарної організації, про яку знають усі народи цілого світу.

Американський Червоний Хрест як такий, хоч і є так би сказати державною установою, одначе ці колосальні суми, які видає ця установа на поміч не лиш місцевим людям потерпілим в різних нещастях, але теж і народам поза Америкою, як ось прим. мадярський нарід, складаються переважно з добродійних грошових датків американського громадянства.

Більш як певне, що й українське жертволюбиме громадянство, як минулих років, так і цього року, у відношенні до грошових датків для Американського Червоного Хреста, буде на першому місці усіх других етнічних груп не лиш на терені нюйоркської Метрополії, але й у всіх наших громадах цілої Америки.

Щоб мати менш-більш точніше обчислення грошових датків для Американського Червоного Хреста, зложених в цьогорічній кампанії виключно українським громадянством, в цій справі взяло на себе посередництво Українське Гуманітарне Товариство в Ню Йорку, Інк., з тієї причини, що після розпорядження головного уряду Американського Червоного Хреста, усі етнічні Відділи в цілій Америці перестали існувати, між ними і наш Відділ, що довгі роки при Українськім Гуманітарнім Товаристві сповняв свої завдання. Червонохресну рацю передано організаціям заінкорпорованим, що співпрацюють зі своїми парахіями на місцях.

Українське Гуманітарне Товариство в Ню Йорку, Інк., відзивається тією дорогою до усіх щирих українських сердець: не відмовте своєї „вдовиної лепти" для Американського Червоного Хреста, який готовий кожної хвилі нести поміч всім людям в потребі несподіваних нещасть.

З дальших місцевостей поза Ню Йорком, просимо посилати свої датки безпосередньо до головної квартири на адресу: Амерікен Ред Кросс,.....; Лексінгтон Евню, Ню Йорк, 16,. покликуючись на нашу відозву в цьому часописі, як теж подаючи свою точну адресу, на яку вишлеться членську картку і відзнаку, що б було чим виказатись перед збірщиками при праці чи в себе дома.

В місті Ню Йорку, від 10 до 31 березня включно, членкині Українського Гуманітарного Товариства стоятимуть неділями з пушками Американського Червоного Хреста при наших церквах, а в будні у більших американських бизнесових підприємствах для збірки дрібної монети. Вони матимуть при собі теж урядові лісти, членські картки і відзнаки для тих жертводавців, що зложуть доляра або більше.

Такі самі урядові лісти будуть в наших книгарнях і других установах, як теж членські картки, відзнаки і наліпки на вікна, для вигоди і певности нюйоркських українців.

Після закінчення цьогорічної кампанії, Українське Гуманітарне Товариство в Ню Йорку, Інк., виготовить точний звіт українських пожертв на цю високу і благородну ціль, який подасть до загального відома.

Хай же не буде серед української спільноти ані одної такої людини, що в місяці березні не зложила б хоч би найменшого датку для Американського Червоного Хреста!

За уряд Українського Гуманітарного Т-ва в НюЙорку, Інк.:
Ева Хомів, голова.

ШКОЛА МИСТЕЦЬКОГО ТАНКУ
ПРОФ. ІРИНИ ГОЛУБОВСЬКОЇ
улаштовує
В СУБОТУ 2-го БЕРЕЗНЯ 1957, — О ГОД. 2-ій ПО ПОЛ.
в домівці ВЕТЕРАНІВ при 33 East 7 вул. в Ню Йорку
КОСТЮМОВУ ЗАБАВУ
ДЛЯ ДІТЕЙ ВІД 3-12 РОКІВ
В програмі виступи учениць і три нагороди за найкращі костюми.

Увага! Ню Йорк і околиця! Увага!
Заходами філій ДОБРУС та ОДУМ в Ню Йорку
В СУБОТУ 2-го БЕРЕЗНЯ
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ (2 Ave. Ню Йорк)
влаштовується
ЗАПУСТНУ
ЗАБАВУ
на яку запрошується все громадянство Ню Йорку та околиць.
На балю гратиме оркестра Метрополії під керівництвом В. БОСОГО.
ПОЧАТОК О 9-ій ГОД. ВЕЧОРА
До масової участи запрошуємо всіх на вечір перед Великим Постом!
Управа філії.

УВАГА! ВЖЕ ВИЙШЛА ДРУКОМ
у виданні „Вісника" ООЧСУ фундаментальна
„ІСТОРІЯ РУСІВ"
з вступною статтею проф. О. Оглоблина,
в перекладі В. Давиденка.
Книжка має 380 сторінок і видана на доброму папері. „ІСТОРІЯ РУСІВ", ця вічна книга України, вперше виходить українською мовою. Її останнє видання побачило світ у 1846 році і „внесло могутній дух в усе тогочасне українське життя". „Ні одна книга, — писав проф. Д. Дорошенко, — не мала у свій час такого впливу на розвиток української національної думки, як „Кобзар" Т. Шевченка та „Історія Русів"... „Глибока патріотична ідея, безмежна відданість українській Нації, висока національна, політична й державна свідомість — ось що світиться з кожної сторінки цього знаменитого твору" (проф. Л. Білецький).
● ПРИДБАЙТЕ І ПРОЧИТАЙТЕ ЦЮ КНИГУ ●
Ціна в м'якій оправі $3.50 — в твердій $4.00
Замовляти:
"SVOBODA" 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ТОВАРИСТВО МОЛОДИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ
влаштовує
В ДНЯХ 1-го до 17-го БЕРЕЗНЯ 1957 р.
В ЗАЛЯХ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ
ТРЕТЮ РІЧНУ ВИСТАВКУ
(МАЛЯРСТВО, ГРАФІКА, СКУЛЬПТУРА)
МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ:
В. ВАЧИНСЬКОГО, Я. ВИЖНИЦЬКОГО, Я. ГЕРУЛЯК, З. ОНИШКЕВИЧА, А. ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН, Х. ОЛЕНСЬКОЇ, А. КОЛОМИЙЦЯ, К. МІЛОНАДІСА, В. НАЧОВСЬКОГО, В. ПЕВНОГО, М. УРБАНА, Б. ТИТЛИ ТА Ю. ШАРОЦЬКОЇ.
ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ ВИСТАВКИ
В П'ЯТНИЦЮ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1957 р. — О ГОД. 8:00 ВЕЧОРА
відбудеться ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР
у якому візьмуть участь:
композитор І. СОНЕВИЦЬКИЙ, співак-баритон Ю. БОГАЧЕВСЬКИЙ, та літератори: В. БОЙЧУК і Ю. ТАРНАВСЬКИЙ.

Вже появився і є в продажі
2-гий РІЧНИК
„ШЕВЧЕНКО"
Збірник статтей про поета. Видання УВАН.
ЦІНА 70 ц.
Замовлення враз із належитістю слати на адресу:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street,
JERSEY CITY 3, N. J.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ В НЮ ЙОРКУ
запрошує
Вельмишановне Громадянство на доповідь
ПРОФ. ОСТАПА СТАНІСЛАВСЬКОГО
б. в'язня совєтських таборів.
Доповідь відбудеться
В НЕДІЛЮ, 3-го БЕРЕЗНЯ ц. р. — ГОД. 5 ПО ПОЛ.
у великій залі НАРОДНОГО ДОМУ в Ню Йорку.

ОКРУЖНА РАДА ВІДДІЛІВ СУА В НЮ ЙОРКУ
повідомляє, що
РІЧНІ
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться
В НЕДІЛЮ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1957 р.
О ГОД. 3-ій ПО ПОЛУДНІ
В УКР. НАРОДНОМУ ДОМІ
при 142 Second Avenue в Ню Йорку (кімната ч. 31)
До участи запрошується представниць Відділів:
1, 3, 4, 8, 18, 21, 24, 28, 35, 53, 64, 65, 66, і 67.
Окружна Рада

ENGLISH LANGUAGE

HISTORY OF UKRAINE by M. Hrushevsky	$5.00
IVAN FRANKO—Cundy	4.50
EXPERIENCE WITH RUSSIA by V. Hryshko	2.00
Cloth cover	3.00
500 UKRAINIAN MARTYRED WOMEN	2.00
Cloth cover	2.50
ONE OF FIFTEEN MILLION—N. Prychodko	3.00
TARAS SHEVCHENKO, POET OF UKRAINE—Manning	2.50
THE UKRAINE: A SUBMERGED NATION—Chamberlin	1.75
SPIRIT OF FLAME	5.00
SPIRIT OF UKRAINE—Snovyd	1.00
TWENTIETH CENTURY UKRAINE—Manning	3.50
UKRAINE and ITS PEOPLE—Mirchuk	3.00
UKRAINE UNDER THE SOVIETS—Manning	3.50
UKRAINIAN RESISTANCE	3.00
UKRAINIANS IN THE UNITED STATES—Halich	2.50
MOSES—I. Franko	0.50
MUSE IN PRISON	1.00
SHEVCHENKO and WOMEN—Myshuha	0.50
UKRAINE and AMERICAN DEMOCRACY—Myshuha	0.50
REFUGEES ARE PEOPLE—Dushnyk	0.50
UKRAINIAN NATIONAL MOVEMENT — Shumeyko	0.35
IVAN FRANKO—Shumeyko	0.35
THE HUNTERS & THE HUNTED (TYHROLOWY) I. Bahrianyj	3.95
LIFE IN AMERICA — A handbook of information for newcomers to the United States	50

Svoboda Book Store
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

• ПРАЦЯ • • HELP WANTED—MALE •

FEDDERS-QUIGAN CORP.

має багато добрих місць на денну і нічну зміни.

MAINTENANCE ELECTRICIANS
MAINTENANCE MACHINISTS
FIREMAN (BLACK SEAL)

Платні свята і вакації і деякі користі.
Голоситись особисто, Personnel office
316 Jeliff Avenue — Newark, N. J.

ТОКАРІ ФРИЗУВАЛЬНИКИ ГЕВЛЯРІ ІНЖЕНЕРИ

Спеціяльна фабрика машин для перерібки паперу і анілінового друку, проваджена німецькими фахівцями, пошукує добрі фахові сили.—Юнійна платня, забезпечення, першоклясні мешканеві умовини.

INTA ROTO MACHINE CO.
P. O. Box 454, Richmond 3, Va.

ПРАСУВАЛЬНИКИ фахові
до різнородного прасування і убрань.
Висока платня для відповідного. — Постійна праця.
M. & G. GARMENT Co.
2200 West St., — Union City, N. J.
UN 3-6665

• ПРАЦЯ • • HELP WANTED FEMALE •

MERROW OPERATORS
з досвідом при жіночій білизні
VAL MODE LINGERIE
100 8th St., Passaic, New Jersey

SINGLE NEEDLE MACHINE OPERATORS
з досвідом при жіночій білизні
VAL MODE LINGERIE
100 8th St, Passaic, New Jersey

НОВА ВІДКРИТА
фабрика потребує досвідчених
ОПЕРЕЙТОРОК
і до провірювання суконок.
Також спеціяльні машини; висока N. Y. платня; користі; платні вакації, постійна праця; хворобове.
ARYEA DRESS Mfg Co
88 Merrick Road
Amity Harbor — Long Island
MYRTLE 1-6111

• РОЗШУКИ •

ПОШУКУЮ Галинку з родини **СТАСИШИН** із села Мшана, львівського повіту. Маю вістку зі Львова від тети Юлі. Прошу відізватися на адресу:
I. DEMKIW
60 East, 4th Street,
New York, N. Y.

Пошукую ВАСИЛЯ КЛИМОВСЬКОГО зі села Плазів, повіт Любачів. Проживав в Америці — Taylor, Pa. Маю відомості від його сина Йосифа. Він і пошукує Марію Грусяк, Стефана Климусь та Дмитра Грошко. Про дальші інформації прошу писати:
Mr. WASYL KASZYCKY
427 E. German St.
Herkimer, N. Y.

Пошукую Зосю ХОМЯК із Варшави, що приїхала 1957 р. з Німеччини до Америки. Прошу писати на адресу:
MARIA MALICKA
183 E. 2nd St., New York 9, N. Y.

Пошукую стриєчного брата Володимира САНКЕВИЧА, з Левандівки зі Львова. Брат був священиком і пропав без вісти, не вернувся додому, як пішов до церкви св. Юра у Львові, за німецької окупації в 1941 р. Маю два листи від його матері з Левандівки. Хто знав би про нього, або він самий, прошу написати на мою адресу:
Mr. MICHAEL CAR
90 Grove St.,
Winnipeg 4, Man., Canada
Всі часописи прохаю передрукувати.

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
Вже вийшли з друку чудові оповідання для дітей
Івани САВИЦЬКОЇ
„Наша Хатна"
З розкішними великими ілюстраціями
Петра Андрусева
Ціна $1.50.
Спішіть з замовленнями.
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

У Видавництві „СЛОВО"
вийшла з друку нова книжка поезій
Остапа ТАРНАВСЬКОГО
„МОСТИ"
80 сторін.
Мистецьке оформлення
Якова Гніздовського.
Ціна $1.25.
Замовляти можна у Видавництві
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

• КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ •

Новинка! Чи знаєте що???
„ГОВЕРЛЯ" — міститься на СЬОМІЙ вулиці, —
„ГОВЕРЛЯ" — складається з СІМОХ букв, —
„ГОВЕРЛЯ" — вже існує СЬОМИЙ рік, —
і в 1957 році дасть кожному покупцеві, що закупить в „ГОВЕРЛІ" наші книжки подарунок книжками.
А ось цих сім книжок (вартости $12.00!!!):

Призначення України (Д-р. Ю. Липа)	$2.—
Розподіл Росії (Ю. Липа)	1.75
Сучасний Львів (Д-р О. Степанів)	1.75
Чота Крилатих (Ю. Шкрумеляк)	2.—
300 р. Українського Театру (М. Возняк)	2.—
Від Сяну по Крим (Чарторийський)	1.50
Фортепіянові твори (Людкевича)	1.—

Продамо лише за $5.—
МИ СВЯТКУЄМО — ВИ КОРИСТАЙТЕ.
HOWERLA — 41 E 7th St. — NEW YORK 3, N. Y.

Повісті, Романи, Оповідання, Спогади

Велике Цабе — Д. Гуменна	2.50
Багато неба — Д. Гуменна	2.50
Поміж берегами — Д. Ярославська	2.20
Жорстокі світанки — роман в 2-ох томах — С. Любомирський	2.00
Навздогін за ворогом — К. Яворський—В. Росович	.75
Зруйноване гніздо — А. Кащенко	.75
Ост — У. Самчук	2.00
Волинь — У. Самчук	2.50
Плян до двору — Т. Осьмачка	1.50
Діти Чумацького шляху — IV. т. — Д. Гуменна	2.50
Місто — роман — В. Підмогильний	2.50
Ісаак Мазепа — П. Феденко	3.00
Спогади фронтовика — Є. Загачевський	1.40
Броди — збірник статтей і нарисів	1.50
Інші дні — С. Парфанович	.80
У Києві — С. Парфанович	.75
Загоріла полонина — С. Парфанович	.50
Оглянувшись назад — О. Звичайна	1.50
Збірка українських новель — В-во НТШ	3.00
Твори М. Гоголя — I-II томи	3.75
Землею українською — В. Антоненко—Давидович	1.70
Селянська санаторія — повість — О. Звичайна	1.65
Мазепа — з-під Полтави до Бендер — В. Лепкий	2.50

Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ
на античні теми
Михайла СОНЕВИЦЬКОГО.
ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ
Ілюстроване видання. Ціна $1.50
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Об'єднані Нації закликають до порозуміння в справі Кипру

Об'єднані Нації. — В минулу п'ятницю 22 лютого Політична Комісія Об'єднаних Націй, яка складається з усіх членів ОН, отже є тотожна зі складом Генеральної Асамблеї, прийняла 76 голосами проти 0 з двома, що стрималися, і двома неприявними (Об'єднані Нації мають тепер 80 членів). Ця резолюція, зголошена Індією, стверджує, що „розв'язання проблеми (Кипру) вимагає атмосфери миру і свободи вислову. Генеральна Асамблея висловлює найглибше бажання, щоб мирна, демократична і справедлива розв'язка знайшлась у згоді з принципами і цілями чартеру Об'єднаних Націй, і надію, що будуть відновлені переговори і доведені до того кінця". На таку лагідну резолюцію погодились Англія, Греція і Туреччина, три безпосередньо заінтересовані справою Кипру держави, після чого Англія, Туреччина і Панама взяли назад свої резолюції. За пресовими коментарями цей вислід дебати на Об'єднаних Націях внаслідок скарги Греції проти Англії за її політику на Кипрі, означає поразку радикальних націоналістичних елементів на Кипрі і в Греції і рекомендацію однаково під їх адресою, як адресою англійського уряду, щоб обов'язково змагати до безпосереднього компромісу в справі Кипру шляхом переговорів.

Кошти прожитку збільшилися до 118.2 відсотка

Вашингтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що кошти прожитку в місяці січні цього року знову збільшилися на 0.2 відсотка і становили 118.2 в порівнянні з цінами в роках 1947-1949, коли вони становили 100. Внаслідок цього збільшення індексу цін 1,400,000 робітників дістануть автоматичне збільшення платні на один цент від години праці. Індекс цін збільшується від вересня 1956 року. Збільшену заробітну платню дістануть: 1,100,000 автомобілевих і 300,000 електричних робітників. Пересічна платня фабричного робітника з трьома членами родини виносила тижнево 74,99дол., це значить на 1,50 доляра менше, як в грудні 1956 року. Самотний фабричний робітник пересічно заробляв на чисто тижнево 67.58 доляра. На збільшення коштів прожитку мало вплив подорожчання транспорту, пального, телефонів, пралень і чищення одежі. Ціни на одежу, на деякі харчі (яйця, городина, овочі), нові і вживані авта дещо зменшилися.

Генерал Шрівер твердить, що безпека ЗДА залежатиме від опанування стратосфери

Сан Діего, Каліфорнія. — Шеф будови ракет генерал майор Бернард А. Шрівер заявив, що ЗДА мусітимуть незабаром дбати про те, щоб панувати не над повітрям, що над землею, тільки над стратосферою, бо від того залежатиме їхня безпека. „За кілька декад відтепер ,казав генерал Шрівер, важливіші битви не будуть відбуватися в повітрі над землею, ані не на морі ,тільки в стратосфері". (Вся атмосфера складається з тропосфери (до 10 км.), стратосфери (до 80 км.) і йоносфери — понад стратосферою). ЗДА мусять видати відповідну суму грошей на те, щоб запевнити собі опанування стратосфери. Ми знаходимося тепер у відношенні до керованих ракет, стратосферичних літаків і сателітів землі так само, як відносилося летунство при кінці першої світової війни до того летунства, яке діяло під час другої світової війни.

Міранті засуджений до 16 років тюрми

Ню Йорк, Н. Й. — 37-річний Гондольфо Міранті засуджений до кари ув'язнення від 8½ до 16 років тюрми за те, що був головною особою, яка брала участь в осліпленні журналіста Віктора Рісела. Другий злочинець 47-річний Доменіко Банді засуджений від 2½ до п'ятьох років ув'язнення, бо його участь в тому злочині була дещо менша. Міранті брав головну участь в переговорах із Джаном (Діо) Діогарді, який дав йому гроші на те, щоб знайти злочинця, який погодився б вилити сірчаний квас на Рісела. Суддя Джан А. Мюллен жалував, що закон не передбачає гострішої кари за той злочин. Але обидва злочинці мусять ще відбути кару п'ятирічної тюрми в федеральній тюрмі за те, що брали участь у змові, щоб не допустити до виконання справедливости.

● У Пуатьє, у Франції, до стаціонованої там американської летунської частини з'явився колишній її вояк, 31-річний Віто Саля, з Ню Йорку, який зник був у 1945 році. Він твердить, що під час бою біля Гейльбруну в Німеччині втратив пам'ять і, не знаючи, хто він є, зголосився до французького Чужинецького Леґіону. Віто Саля воював в Індокитаї і в Альжирі, був тричі ранений і дослужився почесних відзначень за відвагу. Під кінець минулого року він зголосився до одної військової станиці у Франції з просьбою ствердити його тотожність і відшукати його частину. Якщо лікарське обслідування не потвердить цю його недугу амнезії, то його судитимуть за дезерцію. Але й у тому випадку на його користь промовлятиме його хоробрість, проявлена в боях у французькому війську.

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
Вийшли з друку нові ілюстровані книжки для дітей кожного віку
Леоніда Полтави
„ЖУЧОК ЩЕРБАЧОК ..... ціна 60 цт.
СЛОН ПО АФРИЦІ ХОДИВ ..... ціна 60 цнт.
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Спорт

ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР УАСК „ЛЬВІВ" — КЛІВЛЕНД

Рік сподівань і розчарувань

Сподівання були головно футбольної натури: восени 1955 р. „наші" здобули були осінній чемпіонат своєї ліґи (Огайо) — на весну мало прийти завершення в загальному чемпіонаті. Але, замість того, прийшли поразки й ... із 1 (словами: одним) пунктом вдержалися на 5-ому (третьому з кінця) місці в табелі (першенство здобула „Австрія" — теперішня назва: „Джермен Амерікенс" з Клівленду — що восени була на останній позиції показника).

Така ревеляція Загального Збору УАСК „Львів" — Клівленд, що відбувся на рати 23 грудня 1956 й 19 січня 1957, нікому несподіванкою не була. Вже перші товариські змагання лідера — „Львова" напровесні 1956 р. виявили безнадійну форму біло-зелених (поразка 1:2 проти нижчоклясового „Верговаю"). Потім справи пішли від поганих до гірших (з Гайтс Джуньйорс" 0:1, Менсфілд 0:2, Ст. Стіфенс 0:1, Акрон Мадярс 1:4, „Австрія" 2:5, Вартунек 2:2) аж, на вакаціях, дійшло до дна (1:7 у товариській зустрічі проти „Гайтс Джуньйорс"). Потім прийшло відмолодження складу (Гришко, Кравець, Гурин) — і нові надії в дальших зустрічах („Гайтс Дж." 3:4, нарешті перемоги 2:1 над новаками вищої кляси, Білорусами й сильною новою нім. дружиною з 2-ої кляси, „Джермен Амерікенс" з Акрону 1:0). Ці надії справдилися й у перших осінніх пунктових боях: „Гайтс Джуньорс" переможено 1:0, в Менсфілді програно нещасливо 4:5, хоч до перерви наші вели 4:2 (ці змагання, перервані 6 хв. до кінця з вини господаря — Менсфілду, ще ждуть свого вирішення „свише"). Акрон Мадярс мусіли на власному грищі, при світлі вечірніх рефлекторів, піддатися українцям 3:5 ... Але потім прийшов знову „квач": поразка 3:7 з Білорусами нагадувала радше фестиновий „лах", ніж амбітну боротьбу за пункти. Так само невдачно покінчили обидва виступи за чаші Америки (дві останні пунктові боротьби „Львова" ліґа, як звичайно, перенесла на весну): за професійну чашу ще прийнамні була боротьба (чемпіонські „Джермен Амерікенс" , Клівленду, виграли 2:1 аж у 118 хв. гри (!). Зате в Аматорській чаші прийшов дебакль: поразка 4:0 проти нижчоклясових „Джермен Амерікенс", з Акрону, це таки „забагато добра". Коли до цього додати вакаційну поразку 1:2 проти „Джермен Ам" за чашу Клівленду, дістанемо невеселий баланс року: 18 змагань, 4 виграні, 1 нерішені, 13 програних, ворота 28:52 — в некористь „Львова". Причини такого стану? .. Влітку змагуни знають грище і м'яч тільки в неділю — в тренінґові дні грище порожнє; взимку зала порожня. Загальний Збір треба було повторяти, бо панів змагунів, „за першим стартом", не можна дістати. Перед дружиною дилема: або дисципліна і спорт — або мундур до маґазину! .. Віримо, що новий провідник і капітан, М. Пришляк — як „стара война" (тільки-но вернувся з війська) заведе дисципліну й нарешті футбол „Львова" стане спортом.

Не весело було в головічій відбиванці. Після розчиненого й недокінченого турніру на загальноклівлендській сцені пройшов виступ на чемпіонатах СУАСТ — Північ, у Шикаґо (третє місце) — і відтоді дружину, як корова язиком злизала! ..

Куди більш мужньо трималася жіноча дружина відбиванки Правда, Шикаґові клівлендські волейболістки справили розчарування (своєю відсутністю на чемпіонатах СУАСТ - Північ), але це йде виключно на рахунок мамусь, які побоялись слизької дороги ... Зате на клівлендській міжнародній арені наші дами утвердилися й —їх зараховано до вищої кляси.

Занепадом позначився рік і в шахах. Колись ревеляція міста, мин. року „Львів" здобув тільки 3-те місце в своїй групі й до фіналу не ввійшов. Ще гірше заповідається новий сезон. Зарахований до вищої кляси („А") „Львів" грає або в слабому складі, або ... програє вокевером, бо змагуни не з'являються. Тихо на внутрішньо - українському фронті (турнір за чемпіонат і чашу О. Бойчука). Доходить до того, що чужинці (мадяри) чукають: „Укранок! Тримайтеся, бо скандал буде, як ви, з такими ресурсами змагунів, не встоїтесь! .."

Ще найкраще вийшли ті секції, що ... мало виступали назовні. Пінґ-понґісти можуть почванитися одним чемпіонатом СУАСТ-Північ (Г. Завадівська серед жінок, на турнірі в Дітройті), а тенісісти мають кредит тим, що нарешті влаштували принаймні внутрішні турніри й знають, „гу із гу" (група старших: 1. Є. Небеш, 2. Ю. Капустянський, 3. В. Древницький, 4. Гурин. Групу молодших очолюють: Білинський, В. Раковський і Р. Савчак.

Не дуже докладних звітів — дуже докладний сенс: членство і громадянство добре зробили б, якби більше цікавилися клюбом, а змагуни — якби ставилися до спорту менш по-„аматорському", зате більш по-олімпійському („швидше, вище, дальше!").

О. Г.

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ" в ДЖЕРЗІ СИТІ
ділиться сумною вісткою, що її член —
БЛ. П. АНТІН ЧИР
помер дня 23-го лютого 1957 р.
Похорони відбулися дня 26-го лютого 1957 р.
Дирекція

ВСЯЧИНА

ДЕЩО ПРО УКРАЇНСЬКИЙ БОРЩ

В місячнику „Наше Життя" (січень, 1957) Гаврило Гордієнко пише про те, як українська жінка навчилася варити борщ.

„Із різних зел української землі перша жінка України вибрала й передала всім наступним поколінням квасний смак щавлевого борщу, як найулюбленіший. Завдала тон, продиктувала смак великій кількості українських страв на цілі тисячеліття, на сотки поколінь вперед.

Щавлевий борщ — страва весіння. Щавель росте там на луках, де багато було в стародавні часи гнізд водяної та болотяної птиці. Це спричинилося, що складовою частиною щавлевого борщу стали обов'язково яйця, колись різної птиці, тепер переважно курячі. Так само весною в пізніші вже часи, коли в господарстві доїлися корови і було досить молока, молочні продукти як сироватка, квасне молоко і особливо сметана так само стали обов'язковими складниками щавлевого борщу аж до наших часів. Крім незначних додатків у пізніших часах щавлевий борщ лишився у своїй первісній оригінальній формі дотепер як справжній український борщ, як традиційна спадщина нам від минулих прадавніх поколінь населення України.

Буряки мають свою батьківщину вздовж побережжя Середземного моря від Франції аж по Єгипет. Більшість буряків у дикому стані має біле коріння, з них у 18 стол. розвинувся цукровий буряк. В країнах східнього Середземного траплялися буряки з червоним корінням. З них і постали наші теперішні, городні, червоні буряки.

На українських землях червоні буряки були вже в культурі за часів Київської Держави, куди вони дісталися безпосередньо зі Сходу. В західній Европі вони стали відомі й поширювалися після хрестоносних походів у Святу Землю в 12—13 ст.

Чи був на центральних українських землях чистий буряковий борщ, чи буряк відразу попав у капустяну юшку, тяжко тепер сказати. Відомо тільки, що й тепер господиня в квасну капусту кладе пару червоних буряків, щоб капустяний розсіл був гарний на вид. Це дає підставу гадати, що може й у капусняк прадавня наша господиня поклала червоний буряк і з того потім вийшов славний український капустяно - буряковий борщ".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СИРАКЮЗ, Н. Й. — „Укр. Січ", Відд. 39 повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю 3-го березня 1957 р. о год. 12-ій вполудні в УНДомі. В суботу 2-го березня від год. 7-10-ої веч. і в неділю 3-го березня від 12:30-3-ої по пол. можна вплачувати вкладки. Управа просить всіх довгуючих членів вирівняти всі залеглости, як рівнож вплачувати свій розмет за пок. Г. Старожишняка. Управа також просить складати свої пожертви на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка" та вислати по 1 дол. за календар Свободи. — Управа.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18-ти мільйонового майна організації!
в члени У. Н. Союзу!

НЕМА У ВАС ЕНЕРГІЇ І ЖИТТЄРАДОСТИ?
Не тратьте надії! Ви можете цьому протидіяти!
Очевидно, Ви не можете втішатися нормально життєвою присмістю, якщо Ви змучені, втомлені і без енергії. Про це переконується кожний на протязі свого життя, і тому кожний шукає за відповідною відживою і лікарством, яким хоче відсвіжити свій млявий і стомлений організм. Великої надії додали тепер лікарі, відкриваючи такі вітаміни і мінерали, що є важливими факторами для піднесення і скріплення природньої сили. Вони ствердили, що люди, які терплять на недостачу таких елементів, з моментом застосування відповідної програми в заживанні відповідних вітамін і мінералів, дістають свіжий життьовий запал і почуваються більш бадьорими, направляючи всі свої довгорічні недомагання. Найкращою в тому є формула "TYNOL", яка міститься в трьох малих таблетках, більше як мінімум денних вимог енергії для кожної людини. Якщо Ваш лікарський дорадник ствердив, що Ви маєте клопоти саме через такі недомагання, спробуйте конечно "TYNOL". Цей відтинок просимо переслати в коверті з виразно і чітко поданим (друком) Вашого прізвища, імени та адреси до:
TYNOL CO.,
Box 321, Dept. H,
Croton on Hudson, N. Y.
Ми негайно вишлемо Вам поштою місячну дозу. Ви заплатите поштареві при доставі тільки $4.48. З часом Ви переконаєтеся, що це лікарство — це один з найпомічніших Ваших видатків.

ЗМІНА АДРЕСИ!
Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що зміняють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової кліші, а членУНСоюзу ще й число свого Відділу.
Адміністрація „Свободи"

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
Вже вийшли друком дві книжечки:
ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ЛЮБІ ДІТИ
Біблійна Історія Нового Завіту
в образцях для кольорування.
Ціна одної книжечки 50 цнт.
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

• РІЗНЕ •

АРКА
48 E. 7-ма вул. в Ню Йорку
(Тел. GR 3-3550)
МАТЕРІЯЛИ ДЛЯ ВИШИВАННЯ
Гуртом і детайлічно.

Нововідкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWELRY COMPANY, Inc.
135 E. 14th St., New York City
Tel. GRamercy 5-7430
Імпортовані німецькі антени $ 9.95.

М'ясна Крамниця
„ГУЦУЛЬЩИНА"
56 First Ave., New York, N. Y.
(між 3-4 вул.)
ORegon 7-1210
Імпортовані шинки польські, чеські, голяндські і інш.

• Business Opportunity •

НА ПРОДАЖ БАР РЕСТОРАН,
близько польського Народого Дому, поміркована ціна. Власник відходить на відпочинок.
29 St. Mark's Place
New York City

НА ПРОДАЖ
ДЕЛІКАТЕСЕН-ГРОСЕРНЯ
Добре положення, українська клієнтеля. Місячний дохід $ 500.00. З уваги на недугу продається з стратою тільки за $2.000.00. Голоситись:
HEnderson 4-8377

• MISCELLANEOUS •

ШУКАЮ СПІЛЬНИКА
до купна дому в горах
DElaware 2-6967

• TRUCK FOR SALE •

WHITE 1954 TILT CAB
19½ foot body. Tail gate lift — Clean private owner will gladly demonstrate to prospective buyer. Many years of good service.—A-1 mechanical condition. Inspect, Convince yourself. — A Sacrifice.
MO. 9-7578, Bronx, N. Y.

СИВЕ ВОЛОССЯ
ЗНИКАЄ БЕЗ ФАРБУВАННЯ
Тепер можна одержати чудесний препарат, який, наче магічно, зміняє сиве волосся до давнього темного кольору. Вживати щоденно на короткий час, чудесно зміняє сиве волосся постепенно без наглої зміни. Уживаючи цей чудодійний препарат, ви не потребуєте довше з сивим волоссям „виглядати старо" та позбуваєтесь всіх клопотів фарбування, яке кожний пізнає. Це справді надзвичайний препарат. Він називається
NUVIDA
Ви можете випробувати його без жадного риску, висилаючи цей відтинок до
Trysan Co., Dept. 95,
Peekskill, N. Y.
Звідти висилають Вам пляшку відворотною поштою, а Ви платите поштареві при доставі тільки $ 3.50. Якщо Ви одначе, після ужиття, за всіми інструкціями не були б з якихсь причин вдоволені з висліду, Ваші гроші будуть звернені повністю. (Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на другім боці коверти, а напевно одержите NUVIDA без опізнення).

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3822. Втеча до небезпеки.

Пливучи попід водою, і зриваючи тільки для того, щоб ухопити повітря, Тарзан нарешті виліз на берег.

І тоді гострий голос розлягся з-поза скель: — Не рухайся!

Він побачив захмурену білу людину в товаристві кількох тубільців. Після чудесної втечі від піратів ... тепер це!